

G. Ligazzi: Marija se prikaže Francišku

*****
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Z VRTOV SV. FRANČIŠKA

Vsebinska 2. št.: Zlati tretjeredni jubilej 33. — Praznik luči 34. — Živimo s Cerkvijo! 35. — Studenec miru 38. — Legenda o zajčkih 38. — Krščanski nadčlovek 39. — Nikoli ni zatemnjeno 40. — Dobrodelnost prvih kristjanov 43. — Srce naše vere — sveta maša 45. — Frančiškanska znanost 47. — Albanska mladenka 48. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 54. — Pogrebi tretjega reda 55. — Iz moje celice 56. — Drobnja pesem 57. — Frančiškova mladina 58. — Iz kitajskih misijonov 60. — Pax et bonum 62. — Nove knjige 63. — In naj molijo za mrtve ... 64.

Celoletna naročnina 12 lir.

Posamezna številka 1'50 lir. Za Nez. Hrvatsko 40 kun. Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja frančiškanska provincija sv. Križa. Zastopnik dr. p. Stanko Marija Aljančič OFM, prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek OFM. — Uredništvo in upravnništvo „Cvetja“, Ljubljana, Frančiškanski samostan. — Številka četrta 11.495.

Natisnila Ljudska tiskarna, Ljubljana (Jože Kramarič).

Rimsko serafinski koledar za l. 1942-XX

F e b r u a r

1 N	PO	1. predpostna (sedemdeset.), Evstohija in t., Ignacij	15 N	PO.	3. predpost. (petdeset.), Andrej sp., S. Favstin in t., S. Anton P.
2 P	VO, PO.	Očiščevanje M. D., Svečnica	16 P	Čm.	Filipa Marerijska dev.
3 T	Čm.	Matej šk., S. Blaž šk. in m.	17 T	Čm.	Luka Belludi sp., (Pust)!
4 S	PO.	S. Jožef Leon., S. Andrej K. šk.	18 S		Pepelnica, S. Simeon šk. in muč.
5 Č	PO.	S. Peter K. in t. m., S. Agata	19 Č	PO.	S. Konrad sp.
6 P		S. Tit šk., S. Doroteja dev. in m.	20 P	Čm.	Peter iz Treje sp.
7 S		Ricerij in tov., S. Romuald op.	21 S		Od dneva
8 N		2. predpost. (šestdeset.), S. Janez	22 N	PO.	1. postna (štirideset.), S. Marjeta, Stol sv. Petra ap.
9 P		S. Ciril Al. šk. uč., S. Apolonija	23 P		S. Peter Damijan šk. in uč.
10 I		S. Sholastika dev.	24 T		S. Matija apostol
11 S		Lurška Mati B.	25 S		KV. Sebastjan Apar. sp.
12 Č		7 sv. ustanovnikov	26 Č	PO, Čm.	Izabela devica
13 P		Janez Triorski muč.	27 P		KV. S. Gabriel od Žal. M. B.
14 S		Ivana V. vd., S. Valentin m.	28 S		KV. Antonija Florentinska vd.

* V vsakem samostanu našega reda Opravilo za pokojne sobrate, sorodnike in dobrotnike ter peta črna sv. maša.

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek. Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

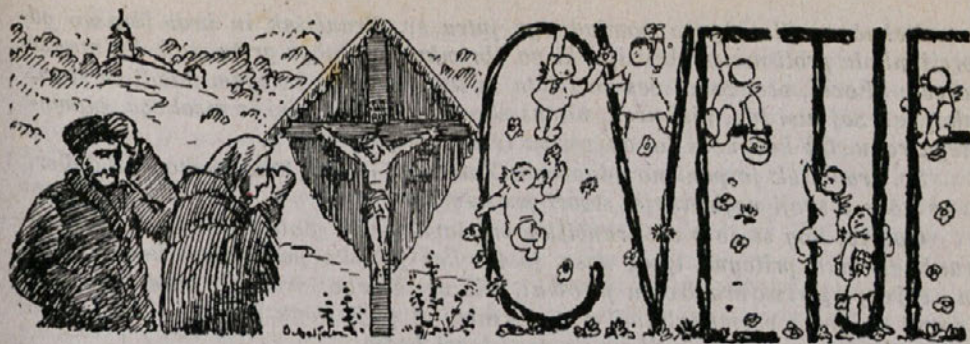
zadruga z neomejenim jamstvom

v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6
(nasproti hotela Union)

sprejema hranilne vloge v vsaki višini
in jih najugodneje obrestuje

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvo

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

Zlati tretjeredni jubilej

(Govor prevz. g. škofa dr. Gregorija Rožmana.)

Jubilej je dan zahvale za tolikšne milosti, ki ste jih v III. redu prejeli, pa tudi dan izpraševanja vesti in kesanja, če nismo dovolj vestno sodelovali z milostmi, in pa dan prošnje za še popolnejšo zvestobo do konca in za večni jubilej nekoč!

Za vaš zlati jubilej vam bi rad povedal nekaj o tem, kar je nam vsak dan na jeziku in v mislih: o Miru.

Tretjeredniki morate svetu mir narediti. Mi? Boste rekli — saj ni v naših močeh, nismo vladarji, ne vojskovodje, nas nihče ne bo spraševal, ko bodo mir delali. —

Seveda je to res — pa le za tistega, ki misli, da dogodke v svetu vodijo samo ljudje, ne pa Bog, ki vse dogodke obrača tako, da svoje namene doseže.

Verujemo v vsemogočnega in neskončno modrega Boga, in verujemo, da je pravi mir sad ljubezni, ljubezni do Boga in do vseh ljudi, ki so božje stvari.

Zato: Kjer ljubezni božje ni, ne more biti miru. Neki pisatelj-tretjerednik je zapisal takole:

Naravni zakon železne doslednosti je: kjer se zoper Boga in njegove zapovedi vojskuje cela armada človeškega napuha, zlobe, laži in sebičnosti, tam se kmalu sproste vse človeške strasti in vname se vojska — vojska v družini, v delavnicah, na trgih in na bojnih poljih, eden je zoper drugega!

Trajnega miru ni in ne more biti ne iz iste krvi, ne iz istega jezika, ne iz istih koristi.

Mir je mogoč le iz ljubezni.

Ljubezen pa je: odpuščati drug drugemu —

prenašati stiske in bridkosti —

potrpeti mirno —

pozabiti žalitve in krivice —

pomagati vsakemu bližnjemu —

premagati v sebi mržnjo, odpor, jezo, maščevalnost —

V tem se kaže ljubezen. Če tega ni, je dokaz, da ljubezni ni.

Naj v svetu delajo mir kakor hočejo, če ga ne bodo delali iz ljubezni, ga ne bodo naredili — kvečjemu premirje za nekaj let, da se vsak za vojsko še bolje pripravi.

Glejte, dragi jubilanti in tretjeredniki, tu je vaše veliko in hvaležno delo: ljubezen božjo in ljubezen do bližnjega gojiti, množiti v svojih srcih in jo v srcih drugih vzbujati. S tem postavljate temelje pravemu miru.

Nekoč sta šla lepega pomladnega jutra sv. Frančišek in brat Masseo od porcijunkule proti mestu Assisiju, ki na obronku položnega griča stoji. Pa vpraša Masseo: »Povej, oče, zakaj ves svet leta za teboj! Možje in žene, mladi in stari. Zakaj le? Saj nisi lep, nisi učen, nimaš slavnega imena, nisi iz visokega, plemenitega rodu. Od kod neki to, da vsi za teboj norijo?

Sv. Frančišek je ponižno odgovoril: Zato, ker je Bog tako neskončno dober, da se hoče v svoji najbednejši stvari proslaviti.

Gotovo, Bog se je v sv. Frančišku proslavil — ali globlji vzrok, da je sveti Frančišek tako pritegnil ljudi nase, je ta: ker je tako popolnoma Boga ljubil, da se je popolnoma Bogu predal. Nič ni za sebe iskal, nič zase želel, ves z vsemi močmi, z vsemi željami, z vsemi mislimi se je Bogu predal — zanj živel, zanj trpel, Njega ljubil, v Njem pa vse stvari božje.

Ker je bila ljubezen božja v njem, je razširjal okrog sebe mir, tisti mir, ki so ga ljudje v svetu toliko pogrešali, nikjer ga najti niso mogli.

Tretjeredniki! Pred petdesetimi leti vas je tudi osebnost sv. očeta Frančiška pritegnila, navdušila, stopili ste pod njegovo vodstvo: da najdete mir v ljubezni božji.

Čestitam vam! Čim bolj ste sledili zgledu vašega očeta sv. Frančiška v ljubezni do Boga in do ljudi, tem trdnjši je bil mir v vaših dušah.

Ostanite zvesti! Razširjajte v sedanjem sebičnem, mrzlem svetu ljubezen do Boga in do soljudi — in utrdili boste v svetu mir. Zato danes skupno molimo in prosimo Jezusa Kristusa pri tej vaši jubilejni sveti daritvi. Amen.

Praznik luči

Luč v razsvetljenje
nevernikov

Svečnica je sklepni praznik božičnega časa. Obhaja se 40. dan po božiču. Cerkev zelo rada obhaja praznike po izročenem merilu časa, kot je označeno v sv. pismu. Tako slavi praznik obrezovanja Gospodovega osmi dan po rojstvu. Praznika Marijinega oznanjenja in rojstva Gospodovega sta natančno devet mesecev narazep.

Svečnica je praznik luči. Že o božiču »sveti luč v temo« in le malo jih je, ki so to luč sprejeli — samo Marija in pastirčki stoje ob jaslicah. Razglašenje Gospodovo izžareva luč čez ves Jeruzalem in poganski svet prihaja iz teme v mesto luči. Na Svečnico pa je luč že v naših rokah — ženinu Kristusu gremo naproti. Grki imenujejo ta praznik »srečanje z Gospodom«. Zveličarja srečamo v templju. Tudi še danes!

Luč pomeni Kristusa in božje življenje v nas. Beseda starčka Simeona »Luč v razsvetljenje nevernikov« napoti Cerkev, da nam daje gorečo svečo v roko, tako da v resnici slavimo praznik luči. Cerkev blagoslavlja ta dan sveče za liturgično uporabo. Verniki pa vzamejo sveče tudi na svoje domove, da jih potem rabijo pri domači službi božji, da jih prižgo ob hudi uri in ob napadu skušnjave, posebno pa pri obhajilu bolnika na domu in deljenju zakramentov za umirajoče. Praznik nas spominja tudi na krstno svečo, ki je znamenje otroštva božjega in stalnega duhovništva vernikov. Vsako leto torej prejmemo znova krstno svečo, da gremo z gorečo svetilko naproti Ženinu, ko pride na ženitnino.

Kako visok in globok je pomen luči — sveče. Cerkev nam da svečo v roko. Cerkev nam vedno zopet daje in posreduje Kristusa in božje življenje. V procesiji nosimo gorečo luč na praznik svečnice. To je podoba kristjanovega življenja: Kristusa bi morali vedno v sebi nositi. Z lučjo gre procesija v cerkev: hiša božja je podoba nebes: tako potujemo s Kristusom skozi življenje v nebeško domovino. Posebno pomenljivo pa je, da na praznik Svečnice prižgo verniki luči med sv. mašo in sicer pri evangeliju in ves kanon, pa do sv. obhajila. Kaj to pomeni? V evangeliju in od povzdigovanja do sv. obhajila je Kristus med nami pričujoč. Med slovesno sv. mašo pa strežniki med evangelijem in pri povzdigovanju vedno svetijo. Pravzaprav bi to morali delati vsi verniki, pa jih strežniki nadomestujejo, na Svečnico pa verniki sami opravljajo to službo splošnega duhovništva. Tako je praznična maša prava svečnica, praznik luči.

P. TARZICIJ:

Živimo s Cerkvijo!

Večkrat me je mučila misel, da sem Ti, prijatelj, s svojim pisarjenjem morda nadležen. Ko pa si mi v zadnjem pismu zapisal — če tvojega pisma ne bo redno, se pripeljem sam tja in potem čuvaj svoja ušesa — Ti rečem, da se je moja bojazen še potrojila. Pa ne morda zaradi moje namišljene vsiljivosti, ampak zato, ker se bojim Tvojih šapastih rok in ker bi svoja ušesa vendarle rad še ohranil, četudi bi bilo včasih bolje, da jih ne bi imel. Zato le tam ostani, jaz Ti bom pa stanovitno pisaril.

Vesel sem torej, da me še nisi pozabil. Ljudje pač ne pozabimo zlepa. Na nekaj pa smo vendarle vsi pozabili. Na to namreč, da nam je sveti krst, o katerem sem Ti že zadnjič pisal, vse več, kakor navadno mislimo. Saj mnogim, drugače še kar dobrim ljudem ni krst nič več, kakor na primer krst ladje, razvitje prapora ali blagoslov mostu, torej nekak zunanji verski obred, ki sicer biti mora, ker je pač taka navada, a nima drugače nobenih globljih učinkov in bi se tudi brez njega dalo shajati. Ko pa je vendar sveti krst novo rojstvo, resnično prerodenje, začetek nadnaravnega milostnega življenja, kakor je spočetje in rojstvo začetek naravnega — telesnega življenja.

Kakor je pri Oznanjenju v Nazaretu po privolilnih besedah — glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi — zaživel v Mariji Bog-Sin kot Bog-človek in kakor se pri sveti maši po posvetilnih besedah — to je moje telo, to je moja kri — spremeni kruh v Jezusovo telo in vino v Jezusovo kri, tako smo po krstnem besedilu — jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha — postali mi, prijatelj, prebivališče troedinega Boga, postali šotor Najvišjega, živ tabernakelj, živ ciborij, živa monštranca. Kakor resnično namreč: živi v tabernaklju, v ciboriju in v monštranci Jezus-Bog v svetem Rešnjem Telesu, tako resnično živi po krstni posvečujoči milosti v naših dušah Bog, živi svoje božje življenje Trojice. V naših dušah živeč spoznava Oče sam sebe in v nas se rodi iz Očeta neskončno božje Spoznanje — večna božja Beseda — druga božja Oseba, Sin božji in v nas izhaja iz Očeta in Sina vzajemna božja Ljubezen, božja Oseba, Sveti Duh.

Bog pa v nas ne živi tako, da bi v nas samo prebival, drugače pa bi živel le zase. Ne. Bog v nas živi za nas in z nami, vsega se nam daje, ves je naš, da moremo brez pridržkov ponavljati z očetom svetim Frančiškom: »Moj Bog in moje vse.«

V naravnem redu nam je Bog stvarnik in najvišji Gospod, mi pa smo mu služabniki, lastnina, stvari. V redu milosti, pri svetem krstu nam podeljene, pa nam je Bog Oče in mi smo mu otroci. K tej izredni milosti in predpraviči se zopet in zopet vrača apostol sveti Pavel, ko pravi: »Niste prejel duha suženj-

stva, ampak duha posinovljenja, v katerem kliče: Aba — Oče! Sam Duh pričuje z našim duhom, da smo božji otroci« (Rim 8, 15, 16). Da, otroci božji smo, po posinovljenju sicer, a to posinovljenje ni nekaj samo zunanega in imenskega, kakor je človeško-pravno posinovljenje, pri katerem se prenese ime in pravica do premoženja, ne pa kri in življenje. Božje posinovljenje, pridobljeno s svetim krstom, je živa, najresničnejša resničnost, ki nam daje deležništvo božje narave, božjega življenja, božjega otroštva. Zakaj vsem, ki so se pri svetem krstu v Bogu prerodili, je dana »pravica, da postanejo otroci božji«. Kako upravičeno pač z apostolom svetim Janezom ugotavljamo: »Poglejte, kakšno ljubezen nam je skazal Oče, da se imenujemo in smo božji otroci« (I. Jan 3, 1).

Kot dober Oče torej živi v nas Bog. Pa tudi kot prijatelj. Kakor prijateljstvo sploh vnaša med prijatelje neko enakost, zaupljivost, vzajemnost in skupnost, tako tudi krstna milost ostvarja med Bogom in nami prijateljstvo z vsemi prej omenjenimi odnosi. Seveda boš razumel, prijatelj, da tu ne gre za kakšno popolno izenačenje med Bogom in nami, temveč le za neko gotovo podobnost, ki ostvarja zaupljivo vzajemnost, v kateri nam Bog razodeva svoje skrivnosti, ne samo po Cerkvi, ampak tudi po svojem Duhu v naši notranjosti nam govoreč. To je tako lepo pojasnil Gospod Jezus, ko je govoril apostolom: »Sveti Duh pa, ki ga bo poslal Oče v mojem imenu, vas bo učil in spomnil vsega, kar koli sem vam povedal. Zato vas ne bom imenoval več služabnike, zakaj služabnik ne ve, kaj dela njegov gospod. Imenujem vas prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta« (Jan 14, 15). Po svetem krstu smo z Bogom kakor prijatelji pri isti mizi obedujoči: »Glej, stojim pri vratih in trkam. Če kdo sliši moj glas in vrata odpre, bom vstopil k njemu in bom večerjal z njim in on z menoj« (Raz 3, 20).

Je pač res sveti krst skrivnostna vez prijateljstva med Bogom in nami, vez, ki jo kaj lepo opisuje Tomaž Kempčan: »Gospod pogosto obiskuje notranjega človeka, prijazno se z njim pogovarja. ljubo ga tolaži, deli mu obilo miru in občuje z njim čudovito zaupno« (Hoja II, 11).

Pa tudi kot naš sodelavec živi Bog v nas po sveti krstni milosti. Bog namreč prav dobro ve, da nadnaravnega življenja milosti, ki smo ga prejeli pri svetem krstu, sami ne moremo ohraniti. Preslabi smo. Zato nam pomaga z dejanskimi milostmi. Razsvetljuje nam razum, da moremo verske resnice, namen svojega življenja in sredstva za dosego istega prav spoznati. Daje nam moč, da moremo zatirati strasti in slaba nagnjenja ter premagovati skušnjave. Nanj oprti lahko postanemo res nepremagljivi. Porok za vse to nam je apostol sveti Pavel, ki pravi: »Bog je, ki iz blagohotnosti v vas dela, da hočete in delate. — In Bog je zvest in vas ne bo pustil skušati čez vaše moči, ampak bo s skušnjo dal izid, da jo boste mogli prestati. — Vse premorem v njem, ki mi daje moč« (Fil 2, 13; — 4, 13; — I. Kor 10, 13).

Kot sodelavec pa nam je Bog že obenem tudi posvečevalec. S prebivanjem v naši duši nam dušo spreminja v svoje sveto prebivališče, v sveti šotor, v izvoljeno posodo svojega svetega Imena, v tempelj božji, ki ga še in še posvečuje. »Tempelj božji je svet in taki ste vi,« postavlja apostol sveti Pavel (I. Kor 3, 17).

To sva torej, prijatelj moj dragi, po svetem krstu: tempelj božji, živ tabernakelj, živ ciborij, živa monštranca. In na to smo ljudje preveč pozabili. Kako zelo pa se je tega zavedal Leonidas, oče cerkvenega pisatelja Origena! Ko so mu otroka prinesli od krsta, je pred njim pokleknil in ga z največjim spoštovanjem poljubil na prsi. Vprašan: zakaj in čemu tako dela, je odgovoril: počastil sem Boga, ki zdaj v mojem otroku živi. — In sveti Ignacij Antiohijski je svojim zasmehovalcem odgovoril: nikar se ne smejte Ignaciju-Kristonoscu!

Tudi midva, prijatelj, sva od krstnega dneva dalje Kristófora-Kristonosca. Kristusa, Boga nosiva v sebi, svetišče božje sva. Naj nama bodo kakor velika zapoved besede svetniške duše: »Duša vam bodi tabernakelj, pred katerim več-

krat pokleknite zaradi božjega Gosta, ki v vas prebiva.« — In še besede: »Ne iščite Boga izven sebe, ampak v sebi, kjer za vas živi, vas čaka in trpi zaradi vaše brezbriznosti in raztresenosti.«

Zdaj torej veš, prijatelj, kaj si: tabernakelj in monštranca. Vedi pa, da mora biti tabernakelj znotraj prevlečen s svilo in da mora biti monštranca pozlačena, zlata. Me razumeš, kaj Ti hočem s tem reči? — Mlad si še in mladost je včasih burna, burna. Zlasti v enem oziru. Glej, prijatelj, v svojem mladem telesu nosiš veliko skrivnost, skrivnost, ki jo je vate položil sam Stvarnik, — skrivnost očetovstva. Tako si ustvarjen, da lahko enkrat oče postaneš. To v Tebi je nekaj tako svetega, nekaj tako velikega, da Ti tega prav niti povedati ne morem. To je biser, ki je o njem govoril Kristus: »Ne mečite biserov pred svinje.« Svinja vse v blato potaca. Vrži pred njo še tako lep biser — v najgrši gnoj ga bo spravila. Tako hoče strast, tako hoče satan, da bi Ti svoj najlepši biser vrgel pred svinjo, pred nečistega duha, da bi skrivnost očetovstva skrunil in zlorabil v umazane nasladne namene. Satan namreč dobro ve, da je čistost za človeka trdnjava. Dokler ta trdnjava stoji, dokler je človek čist, plemenit, je do vzeta za dobro. Če pa čistost pade, je človek zmožen tudi največje podlosti. Satan, pravim, to dobro ve, zato je pa le malokdo pred njim varen.

Kadar bi Te torej skušnjava vabila, da bi se uživanjaželjno približal samemu sebi, skrivnosti svojega očetovstva, — o ne pozabi takrat, da si svetišče božje, da si monštranca, ki pa mora ostati zlata. Kaj ne, da bi Te bilo strah iz tabernaklja ukrasti Najsvetejše. Saj je to zločin, bogoskrunstvo. In nič manj ni zločin skruniti živ tabernakelj, živo monštranco — samega sebe. Zato, prijatelj, čuvaj svoje očetovstvo kot največjo in najlepšo svojo skrivnost tako pred seboj, kakor tudi pred drugimi.

In še to: Morda se Ti bo prej ali slej v srcu vzbudilo ono čustvo, ki mu pravimo ljubezen. Morda boš lepega dne srečal neke dekletke, ki ga ne boš mogel pozabiti in mu ne boš mogel reči drugega, kakor: ljubim te. Morda, pravim. Sicer Te svarim, pazi, bodi previden, da ne bo prezigodaj; a če bi le kdaj do tega prišlo, potem Te prosim, pazi takrat še prav posebno nase in ne pozabi, da tudi dekletke nosi v svojem telesu veliko skrivnost, skrivnost materinstva. — Pred svojim dekletom stoj, kot bi stal pred tabernakljem — pred svojim dekletom kleči, kot bi klečal pred monštranco. Zakaj to je: živ tabernakelj, živa monštranca.

Kaj pa te je danes prišlo, da mi take stvari pišeš — mi boš dejal, prijatelj, kaj ne. — Nič me ni prišlo, le življenje poznam in hočem Ti dobro. Do svidenja: z Bogom!

Tretjerednik! Ali si že kaj storil za to, da obdržimo svoje tretjeredno glasilo Cvetje? Vsak tretjerednik naj bo apostol za svoje glasilo. Denarja zdaj ne manjka, treba je samo malo duha in volje. Preberi pod naslovom »Kako se gibljejo tretjeredne skupščine«, kaj so dosegli v Št. Vidu pri Stični in v Rovtah nad Logatcem! Ko greš agitirat za Cvetje, nesi list s seboj in pokaži, kako delajo drugod!

Studenec miru

Za praznik Lurške Gospe — 11. februarja.

Zvonovi zvonijo, prem lo pojo,
častijo preblašeno lurško Gospo.

Trume mrličev v belem snegu.
Belina je z vročo krvjo oškropljena
in prostrana tišina s tuljenjem prepojena
s krikom in jokom plahih družin na begu.

Pošastno gore prijazni domovi
in cerkve bogoskrunsko v ruševine grmé.
Pomandrana so polja in strti vrtovi —
kdo more obseči vse blazno gorje?

Pred Tvojo vollino sem se beden opotekel —
v zavetje miru in božanstvo tihote,
iz snega in vihre v objem prijetne toplote.
Mati moja — kaj naj bi Ti v stiski silni rekel!

Kot brušen kelih bi se mi srce razletelo,
če bi ne gledal pred seboj Tvoj jasni soj,
Tvoj mili obraz, čiste roke in obleko belo
in Tvojih oči nadzemski pokoj...

Daj, da iz skale priteče studenec miru
in ob njem ljubezni roža vzklije!
Ne grem — izgnanec — prej od tu,
dokler mi duša iz vrelca miru ne pije.

P. TARZICIJ:

Legenda o zajčkih

Jezuščka je v jaslicah zeblo. Plenice so bile pretenke, slama pretrda in hlevček prehladen, da bi se Jezušček mogel ogreti. Jokal je, trepetal in drhtel in ni mogel zaspali. Marija se je trudila, sveti Jožef si je prizadeval, osliček je dihal, a Jezuščka je vseeno še zeblo.

Blizu hlevčka sta spala dva zajčka. Z mladimi, gostimi in toplimi kožuščki sta grela drug drugega. Nič ju ni zeblo. Pa je bila polnoč. Zbudila sta se in slišala sta, kako je skozi noč trepetalo drhteče ihtenje otroka. Jezušček joka — je prvi dejal. Gotovo ga zebe — je drugi dostavil. — Kaj če bi ga midva šla gret — sta si rekla s pogledi. — In če naju vjamejo psi in ljudje! — Četudi! — Jezus bo vedel, da sva mu dobro hotela.

In že sta skakljala po trdem, zamrzlem snegu, zima je brila in v noge je skelelo. Skozi vrata, ki jih je burja odprla, sta gledala v hlevček: Marija in Jožef in Jezušček v jaslicah, ob strani osliček — psa pa nikjer. Četudi — srce je le tolklo, da je v ušesih zvenelo — a Jezus je jokal, jokalo proseče — zeblo ga je. Hitro, le hitro! — Že sta pri jaslih, samo še skok, pa sta v jaslih. Vlegla sta se, eden ob eni, drugi ob drugi strani. Močno sta dihala, toplota je rastla — Jezus je mirno zaspal.

Blagoslovljena sta zajčka zjutraj odšla v beli dan.

Jezusa zebe še danes. Ne zaradi zime, ne zaradi mraza. Zaradi sovraštva. In bolj kot je zima ledena je mrzlo sovraštvo. Veliko ga je.

Jezusa zebe.

Bodimo mu zajčki, ogrevajmo ga s toploto ljubezni! Bodimo drug drugemu dobri in radi prihajajmo k Jezusu. Rad nas ima.

Prve petke mu dajmo! Ne samo prvega, drugega — petega tudi in še devetega! Stanovitnost v tem! Nikar ne popuščaj!

To bo ljubeča toplota za božje Srce.

Za nas pa njegov blagoslov.

Amen.

P. SALEZIJ:

Krščanski nadčlovek

Posveten ali Nietzschejev nadčlovek bohotno živi v slavi, bogastvu in uživanju, a krščanski se za vse to ne meni. (Tako nekako je zapisal dr. A. Ušeničnik.) Njegov pogled je obrnjen kvišku, k Soncu. Ljubezen božja ga preveva in preobrazuje njegov značaj v kristalno čist in plemenit. Vsakovrstne čednosti uspevajo na vrtu njegovega srca in razširjajo naokoli blagodejno dišeč vonj. Tak je krščanski nadčlovek, junak, svetnik: kristjan po Srcu Jezusovem.

Spominjam se lepo uspele prireditve »Slomšek-Baragovega dneva« na ameriških Brezjah (leta 1937) v Lemontu. Radi bi bili za tisto priliko prikazali simbole raznih čednosti, ki jih mora gojiti vsak oltarski kandidat. Naprosili smo za to naše sosede, častite šolske sestre z grička Asizij, ki so zaupano jim nalogo izvrstno rešile. Dobile so lepo število belo oblečenih deklic, da so nosile v procesiji najprej simbole božjih čednosti: križ, sidro, srce, potem pa še lilije, vrtnice, vijolice, nageljčke in druge cvetlice, predstavljajoče različne čednosti. Nekaj deklic je nosilo posamezne cvetlice v svojih rokah, nekaj jih je imelo povite v šopke, nekaj pa spravljene v košarice. Pogled na to procesijo je bil nad vse očarujoč in ganljiv; marsikomu so solze orosile oči...

Če je že pogled na simbole tako lep, kako vzvišen mora biti šele človek, ki nosi čednosti v svojem srcu. Zato ne pravi zaman Cicero, da je človek zares človek le po kreposti. In namen človekov, v smislu Aristotelovih besed, je: biti tak človek, ki bolj in bolj v sebi izобрази in oplemeniti človečnost. Le-ta se bo naposled, če ga namreč pri vsem njegovem prizadevanju vodi božji duh in božja ljubezen, kar najbolj približal Bogu in mu postal kar najbolj podoben. Milost božja ga bo storila deležnega božje narave in posledica bo nekako njegovo »poboženje« (theōsis). Ravno zaradi tega je Kristus tudi postal človek, da bi nas s svojim zgledom in s svojo milostjo dvignil k Bogu in nas njemu, kolikor se da priličil. O človek, pomisli vse to in poglobi se v svojo notranjost! Izoblikuj svojo dušo do kar največje popolnosti!

Dandanašnji, ko je kljub visoki kulturi in civilizaciji toliko robotosti in barbarstva, bi morali klicati in vabiti ljudi k temu vzvišenemu pravilu. Sicer je nevarnost, da nas bodo osramotili pogani. Tudi oni cenijo lepe, plemenite duše. Kitajci si n. pr. za novo leto izmed pet sreč želijo tudi čednostno življenje. Indijski modreci so nekoč razmišljali, kaj je najžalostnejše za človeka; pa so se slednjič zedinili v misli, da to, če kdo stoji ob robu groba in se spomni, da ni čednostno živel. Ne zahteva torej krščanstvo brez vzroka, da se moramo ne samo ogibati hudega, temveč delati tudi dobro; ne samo varovati se vsakega, zlasti smrtnega greha, temveč gojiti tudi kreposti. Saj dela tako tudi umen kmetovalec: Ne zorje samo svoje njive, temveč poseje vanjo tudi seme.

V naši materialistični, v to zemljo zaverovani dobi, bi morali človeštvu pokazati pot do plemenitejših ciljev. Ne toliko iskati zunanjih uspehov, temveč prizadevati si z vsemi močmi, da bomo čim bolj in čim gotoveje zavladali nad samim seboj. Dokler smo sužnji svojih strasti in nagnjenj, dokler nimamo samega sebe v oblasti, se nikar ne mešajmo v druge zadeve, ker bomo nered svojega srca prenesli venkaj med ljudi in poslednje reči teh ljudi bodo hujše od prvih.

Po vsem tem naj ne bo naš cilj toliko znanstvena, estetska, politična, gospodarska, temveč predvsem etična osebnost, t. j. dober, plemenit človek, prav za prav nadčlovek, ki se kljub težavam in oviram stalno odloča za нравno dobro ter tako razodeva svojo resnično moč in energijo. Če bodo odslej naše šole in vsa naša javnost več važnosti polagala temu cilju, bo drugače na svetu. Ne bo več človek človeku volk, temveč to, kar bi vsaj kot kristjan moral biti: brat, tovariš in prijatelj. Čim bolj se bomo približali temu cilju, tem bolj bomo v resnici ljudje in nas ne bo treba biti sram, da smo člani človeške družbe.

Luč v razsvetljenje nevernikov, posveti tudi v temo vernikov ter jo razprši!

P. ANASTAZ:

Nikoli ni zatemnjeno

Hiša, v katero se je vračal vsak večer naš Janez — pristen kranjski Janez je bil — je stala ob široki cesti nedaleč od središča mesta. Imela je mnogo stanovalcev in, kakor da jih še ni bilo zadosti, so v varnem spremstvu prihajali še vedno novi; med mlajše in odraslejšše fante ter zrele in že priletno može so se od časa do časa pomešala dekleta in žene v cvetju svojih mladih let. Vsako jutro so odhajale skupine na odkazano delo. Pri tem je bila posebne pozornosti deležna skupina enako rjavo oblečenih samcev, ki so ne meneč se za nedeljo prepeljavali po obljudenih ulicah velik kotel za hrano. Vedno živahno življenje in vrvenje ni prenehalo, četudi jih je mnogo odšlo in se niso več vrnili; dobili so drug dom, kjer so si poskusili ustanoviti novo ognjišče in začeti novo življenje v trudu in znoju, delu svojih rok in potu svojega obraza. Pri vseh posebnostih je imela ta stavba to odliko, da ponoči ni bila nikoli zatemnjena, čeprav dobro zavarovana. Kljub temu, da so se ponoči jasno odražale njene oblike v temni okolici, dasi je skozi skrbno osnažena okna silila svetloba iz vseh sob in hodnikov, čeprav je ponoči v njej vladala skrivnostna tišina, ako je niso prekinile kakšne posrečene ali ponesrečene šale, vendar ni mogla prikriti svoje mračnosti. Mrki pogledi so zdaj pa zdaj bežno oplazili njene stene in se nato ustavili, če je bilo mogoče, na zvezdnatem svobodnem nebu. Malo jih je bilo tu notri veselih, veliko ozlovoljenih; malokdo je molil, marsikdo pa klel.

Od teh slabo in pomanjkljivo podanih oznak lahko uporabimo samo eno: luči niso bile nikoli zatemnjene. V tem svojstvu je tista hiša podobna drugi, veliko večji, ves svet obsegajoči duhovni stavbi svete Cerkve. Sveta Cerkev nam je luč, ki sveti v temi; saj je ustanova tistega, ki ga je starček Simeon imenoval Luč v razsvetljenje nevernikov, apostol in evangelist sv. Janez pa pravo Luč, ki prihajajoč na svet razsvetljuje vsakega človeka. V sveti Cerkvi tudi ni prostora za temo sužnosti, kratenja najosnovnejših človeških pravic in blatenja vsega človeški duši svetega.

Katoliška Cerkev nam sveti s svojo močno lučjo svete vere po zemeljski poti življenja. Nikoli od svojega početka do danes še ni ugasnila, še ni bila zatemnjena in ne bo do konca sveta; v nebesih pa vere ne bo več, ker se bo izlila v gledanje večne Luči. Dokler živimo na zemlji, nam je luč, ki razsvetljuje razum, da more spoznavati in verovati krščansko. Verovati — stari katekizem je imel krščansko verovati — se pravi za resnico imeti, kar nam je Bog razodel.

Razodete resnice so ohranjene v svetem pismu in ustnem izročilu, vendar brez Cerkve ne bi mogli zanesljivo vedeti, katere knjige svetega pisma so prave, katero izročilo je apostolsko in kako je treba nauke umevati.

»Ali ni vera neizrečena dobrota za človeštvo?« vzklika v eni svojih pridig (Zgodbe o človeku, str. 66—69) naš znameniti pridigar pokojni dr. Opeka in dokazuje takole: »Kaj pa bi mi s samim temnim, nezanesljivim, zmotnim razumom mogli spoznati o Bogu, o duši, o svojem namenu? V Bogu so resnice, ki so človeškemu umu sploh nedostopne — popolne skrivnosti; o teh bi brez vere že tako ne vedeli prav ničesar. Pa tudi tisto, kar more človeški razum po grehu še spoznati nadzemskega, božjega — ali bi v resnici spoznali vsi ljudje

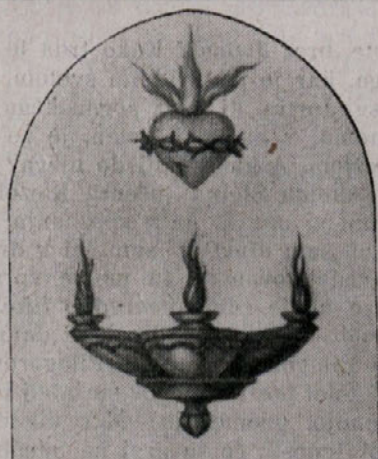
Andrea de
Sarto:
Marija moli
Jezusa.

in z lahkoto in brez zmote, brez dvoma? Kako trda je za človeka pot do višje resnice, do spoznanja tega, kar je nad vidnim svetom, pripoveduje klasično iz svoje izkušnje mučenec sv. Justin, ki je iz poganskega filozofa postal kristjan. V Neopolisu, starem Sihemu, v Samariji rojen, je že od svoje mladosti živo hrepenel po spoznanju božjem. A kako priti do njega? Poln želje po modrosti, pripoveduje, sem šel k nekemu Stoiku (učencu filozofa Zenona). Precej časa sem bil pri njem. Ko sem pa opazil, da v spoznanju božjem ne napredujem, da tega spoznanja ta filozof sam nima..., sem šel k drugemu, k premetenemu Peripatetiku (pristašu Aristotelovemu). Ta me je vprašal, koliko bom za uk plačal... Tako vedenje se mi je zdelo nevredno filozofa in sem ga zapustil. Toda hrepenenje, da bi spoznal pravo modrost, ni dalo miru mojemu duhu, in obrnil sem se do nekega Pitagorejca (iz šole Pitagorove), ki se je zelo bahal s svojo vednostjo. Ko sem želel postati njegov slušatelj in učenec, me je vprašal: Ali znaš glasbo, astronomijo, geometrijo? Mar misliš, da boš kaj razumel o stvarih, ki vodijo do blaženosti, če se prej ne naučiš teh znanosti, ki edino morejo duha odtrgati od čutnega in ga usposobiti za nadčutne stvari, za gledanje tega, kar je na sebi dobro in lepo? In ko sem priznal, da onih reči ne znam, me je odpustil... Sam nisem vedel, kaj naj storim. Hotel sem poizkusiti s Platoniki (učenci Platonovimi). Ti modrijani so takrat zelo sloveli. Eden izmed

njih, pameten mož, se je bil pred kratkim naselil v našem mestu. Bil sem večkrat pri njem v nauku in sem dan za dnem vidno napredoval. Spoznavanje nadčutnega me je vsega za seboj potegnilo; gledanje duhovnega mi je dalo peruti. V kratkem času sem mislil, da sem postal modrijan in sem bil nespameten dovolj, da sem upal, da bom zdaj kmalu Boga gledal... V tem razpoloženju mi je prišlo nekoč na um, da bi se odtegnil na samotni kraj, daleč stran od vrveža sveta, in bi se ves vdal svojim premišljevanjem. Šel sem v bližino morja. Za menoj pa je prišel neki starec, mile in dostojanstvene zunanosti. Prišel je k meni in me vprašal, če ga poznam. Dejal sem, da ne. — Potem pripoveduje Justin, kako se je razplel med njima pogovor. Justin je navdušeno govoril o platonski modrosti, starec pa (kdo je bil, Bog ve; Justin ga ni pozneje nikoli več videl) mu je drugo za drugo kazal zmote njegove slavljenosti. Justin jih je izprevidel vse in je nazadnje žalostno dejal: Koga pa naj si človek izbere za učenika, če modreci sami ne vedo resnice? Starec pa mu je dejal: Davno prej, preden se je vedelo o teh tako imenovanih modrecih, so živeli pravični in bogaboječi možje, ki so, napolnjeni s Svetim Duhom, dogodke naših časov naprej napovedovali. Imenujejo se preroki. Oni so spoznali resnico in so ji brez strahu in brez upanja časnega dobička dajali pričevanje pred ljudmi. Njihove spise še imamo. Da so resnico govorili, dokazujeta preteklost in sedanost nepobitno. Poveljevali so Stvarnika vesoljstva in njega, ki ga je poslal, Kristusa. Moli, da se ti odpre razumevanje; zakaj nihče ne pride do spoznanja resnice, če mu Bog in njegov Kristus oči ne odpreta. — In Justin je šel in se je zatopil v preroke, v sv. pismo, in je nasitil hrepenenje svoje duše po resnici.

Hodimo za lučjo svete vere ne samo na Svečnico, marveč vedno, vsak dan! Vera ni zasebna, marveč javna, zelo javna zadeva; vere si ne sme vsakdo krojiti po svoje in to resnico verovati, druge pa ne; to zapoved priznavati in izpolnjevati, nevšečne pa ne; vsakdo je dolžan verovati vse, kar uči, in vse tako, kakor uči Cerkev; mora pa tudi sprejemati milosti, ki nam jih ponuja.

Če bi bili na vsem svetu ljudje tega mišljenja, bi bilo drugače. Zato pa se z opravljanjem pobožnosti prvih petkov trudimo, da bi zavladal na svetu takšen novi red, kakor ga hoče sveta vera in ga je tudi v svojem božičnem govoru napovedal vladajoči sv. oče Pij XII.

**Srce Jezusovo,
goreče ljubezni do nas!**

**Vžgi naše srce
v ljubezni do Tebe!**

***Tretjeredniki! Ne pozabite na prve petke! Bodite apostoli
zadostilne pobožnosti na čast Srcu Jezusovemu!***

Dobrodelnost prvih kristjanov

Karitas, velika ljubezen in usmiljenost, katero je Kristus pokazal s svojim vzgledom in naukom in z vsem svojim življenjem ter jo zapečatil z odrešilnim trpljenjem in smrtjo na križu, katero je tudi zapovedal v besedah o poslednji sodbi, — ta karitas je bila prvim kristjanom splošna dolžnost. Telesna in duhovna dela usmiljenja, ki so po Gospodovih besedah o poslednji sodbi postala nekaka socialna in dobrodelna zapoved, so z vzgledom in ognjevitro besedo v propovedih in pismih priporočali apostoli, najbolj vелеm prvega krščanstva sv. Pavel, evangelist Janez in jeruzalemski škof sv. Jakob.

Iz zgodovine krščanske dobrodelnosti v prvih časih krščanstva bomo razvideli, da je Cerkev poleg skrbi za reševanje duš, širjenje vere in posvečenje in izpopolnjevanje svojih vernikov imela velik smisel za gospodarske in telesne potrebe ne le svojih članov, temveč tudi poganov.

Pri proučevanju tega vprašanja pa opazimo, da je bila krščanska dobrodelnost že v prvih časih organizirana. Oglejmo si nekoliko dobrodelne ustanove in organizacije prvih kristjanov.

Podporna skladnica in skrb za reveže

Že Judje so imeli po svojih shodnicah podporne skladnice, ki so vanje bogatejši zbirali denar, da se je revežem mogla deliti podpora. Tudi kristjani so takoj ustanovili zase podporno blagajno. Gorečnost je bila prve čase tako velika, da so nekateri po Gospodovem svetu dali vse, kar so imeli. V Dejanjih apostolov beremo: »Verniki so imeli vse skupno; lastnine in imetja so prodajali in razdajali, kakor je kdo potreboval.« Iz tega vidimo, da so nekateri svoje premoženje razdali med reveže kar sami. Toda poleg te zasebne darežljivosti je bila tudi javna, organizirana. O nji beremo: »Ni ga bilo ubožca med njimi (med prvimi kristjani). Kolikor jih je namreč bilo, ki so imeli njive ali hiše, so prodajali in donašali ceno tega, kar so prodali ter pokladali apostolom k nogam, in delilo se je vsakemu, kakor je kdo potreboval!« Tu imamo že skupno blagajno, ki so jo apostoli upravljali pod vodstvom sv. Petra. Sami seveda niso mogli vsega voditi. Podrobno delo, zapisovanje, shranjevanje in razdeljevanje so opravljali drugi; izprva samo jeruzalemski domačini, kasneje pa tudi taki, ki so se od drugod naselili v Jeruzalemu. Vsak kristjan je bil popoln lastnik svojega premoženja, ki je z njim razpolagal po svoje. Ljubezen je bila med njimi tolika, da so drug za drugega skrbeli kakor za sebe. Nihče ni govoril, da je od tega, kar je imel, kaj njegovega, marveč vse jim je bilo skupno. V iskreni ljubezni, oživiljeni v trdni veri, so torej kristjani prvih časov o svoji lasti trdili, da tako rekoč ni njihova, da jim je le od Boga izročena v upravo in da morajo po božjih namenih in po božji volji, ki skrbi za vse, gospodariti z njo. Ravnali so se po besedah Jezusovega govora na gori: »Blagor ubogim v duhu.« O materi sv. Marka beremo, da je imela hišo na Sionu, v kateri je obhajal Kristus zadnjo večerjo. Ker so verniki prodajali posestva in donašali kupnino apostolom, je razvidno, da so kristjani imeli posestva v svoji lasti.

Pač pa so imeli kristjani v prvih časih in še dolgo kasneje v vsaki svoji verski občini pod vodstvom svojih duhovnih predstojnikov podporne skladnice, ki so vanje zlagali prostovoljne darove. Gorečnost je bila že v začetku res tolika, da jih je nekaj vse svoje premoženje dalo v te podporne blagajne. Neki pogan očita kristjanom, da so s svojim naukom bogate ženske pripravili do tega, da so vse premoženje oddale in same prostovoljno postale beračice. Seveda so duhovni predstojniki priporočali podporno skladnico. Apostoli so živo priporočali skrb za reveže. Sv. Pavel je za Jeruzalemsko blagajno nabiral po Antiohiji in po

Mali Aziji; brez dvoma je velike zneske zbral za reveže zlasti ob času, ko je v Jeruzalemu zavladal glad. Jeruzalemski škof apostol Jakob pravi naravnost: »Čista in neoskrunjena bogaboječnost pred Bogom in Očetom je ta, skrbeti za sirote in vdove v njih stiski.«

Mnogokrat se je priporočalo, naj si kristjani s postom pritrgajo, da morejo dati kaj za reveže. »Če je pri Vas kdo, ki je reven ali ubog in nima nič odveč, naj se posti dva ali tri dni, da poskrbi revežem za potrebno hrano,« beremo pri apologetu Aristidu. Bilo jih je mnogo, ki so tako delali. Sv. Pavel priporoča v tisti namen pridno delo: »Kdor krade, ne kradi več, ampak pridno delaj z rokami, da boš imel kaj podeliti revežu.«

Podporna skladnica je bila zvezana z božjo službo. Vsako nedeljo, kakor povzamemo iz sv. Pavla, ali pa vsaj enkrat na mesec, so verniki prinesli k božji službi darove v denarjih ali v blagu in so jih položili na oltar. S tem so bili posvečeni in revež jih je dobil tako rekoč iz božje roke. Apostoli, kasneje pa škofje ali mašniki, so jih upravljali in razdeljevali s pomočjo diakonov. Ob posebnih potrebah so kristjani še posebej zlagali za podporo revnim sobratom. Sv. Ciprijan pravi, da so v kartaginski cerkvi nekoč brž nabrali 100.000 sester-cijev (do 15.000 lir). Rimska cerkev je imela leta 250 po Kr. okrog 100 klerikov in 1500 revežev, katerih vzdrževanje je letno veljalo 570.000 lir.

Stara sveta povest izza časa Decijevega preganjanja (sredi 3. stoletja) pripoveduje, da je zahteval sodnik od sv. diakona Lovrenca, naj izroči cerkvene zaklade. Ta je odgovoril, da so edini cerkveni zaklad reveži. Povedal je resnico. Cerkveno premoženje je bilo v prvih časih res premoženje revežev. Vdovam, za katere so prav posebno skrbeli, so rekli »božji oltar«. Vdove in sirote so bile med reveži na prvem mestu. V cerkvenih molitvah so se omenjale takoj za škofi, mašniki in diakoni. To je umljivo. Vsaka vdova je potrebovala varstva; če ji pa mož ni zapustil nobenega premoženja, je ni bilo večje revice od nje. Pridobitnih poslov se ni mogla lotiti, ker jih ni bilo; javnih zavodov, kjer bi preskrbela svoje otroke, ni bilo nič; zato je res lepo, da je organizirana krščanska ljubezen ravno tu najprej segla vmes. Organizacija v tem obsegu sega res že v apostolsko dobo. Sv. Pavel naroča Timoteju, kako naj ravna z vdovami in govori tudi o tem, kako naj srenja, brez dvoma iz podporne skladnice, pomaga vdovam. Organizirana ljubezen je poskrbela, da so se velike gospodarske posledice, ki jih je za posamezne družine imela doba preganjanja, kar se je dalo, popravile. Kakor so nasproti poganskemu bojkotu postavili svoje posredovalnice za delo — kakor bomo pozneje čuli — tako so tudi rodbinam mučencev zagotovili obstoj.

Poleg vdov in sirot so seveda tudi skrbeli za vse druge reveže.

Najlepše izpričevalo krščanske skrbi za reveže daje odpadli cesar Julijan v besedah: »Brezbožni Galilejci rede poleg svojih revežev tudi naše; naši pa ne dobe pri nas pomoči.« Torej se je ljubezen že v prvi dobi raztezala na vse. Ob času, ko so pogani na življenje in smrt preganjali kristjane, se je krščanska ljubezen poganskega reveža usmilila kakor svojega. En sam zgled naj tu navedemo izza časa cesarja Maksima Daja. Sporočilo nam govori tole: »Kristjani so se takrat — ob času kuge — pokazali poganom v najsvetlejši luči; oni so bili edini, ki so sami sredi tolikih in tako velikih stisk z dejanjem dokazovali svoje sočutje in svojo ljubezen. Eni so noč in dan skrbeli za trupla in jih pokopavali — bilo jih je brez števila, ki se zanje ni nihče zmenil; drugi so zbirali iz celega mesta tiste, ki jih je lakota trla, na en kraj in so vsem delili kruh. Ko se je to zvedelo, so slavili krščanskega Boga in priznavali so, da so kristjani edini po-božni in bogaboječi, ker so to dejansko sami dokazovali.« (Se nadaljuje.)

V onih krajih kraljevine, kjer ne veljajo položnice Ljubljanske po-krajine, plačujte list po nakaznicah. — V Nezavisni Hrvatski stane Cvetje 40 kun.

Srce naše vere — sv. maša

Sv. mašo še vedno premalo poznamo in zato tudi premalo cenimo. Tu je vzrok, da katoličani odpovedujejo. Razumite me dobro: Katoličani odpovedujejo, ne katoličanstvo! Premalo se zavedamo in dopovedati si ne damo, da je sv. maša najvišje, kar nam more nuditi naša vera. Sv. maša je steber, jedro, fundament naše svete vere, ali še bolj natančno in prozorno, kot sem napisal za naslov: Sv. maša je srce naše vere krščansko-katoliške. Pa tudi to je sama lepa beseda, če hočete fraza, ako tega globoko ne premislimo. Srce opravlja v našem telesnem življenju najvažnejšo funkcijo. Srce je kot motor pri avtomobilu. Motor pokvarjen, vozilo obstane. Če začne srce pešati, je katastrofa blizu! Če hodiš pregloboko po sopo, ti bo sape kmalu pošlo. Če ti srce zastane, zastane življenje. — Srce naše vere pa je sv. maša. Če to srce zastane, si mrlič, tvoja vera je mrtva. Od tega je vse odvisno, kakšno stališče bomo zavzeli do sv. maše. In da ne zavzamemo pravega stališča do nje, je krivda v tem, da sv. mašo premalo poznamo. Zato vam bo letos Cvetje prinašalo preprosto in poljudno razlago sv. maše. Berite vsakikrat res z mislijo in z razumevanjem!

Ze to nam da veliko misliti, ker je duhovnik med sv. mašo popolnoma drugače oblečen kot navadno ali kakor pri drugih svojih duhovniških opravilih. Vsak kos obleke ima poseben pomen. Vse to popisovati, bi se predolgo zavleklo.

Duhovnik pride pred oltar — poklekne

Duhovnik pride pred oltar v posebni mašni obleki. V roki drži kelih, pripravljen za sv. mašo. Govorimo o sv. maši pred glavnim oltarjem. V tabernaklju je shranjeno presv. Rešnje Telo. Ko duhovnik pride do prve stopnjice oltarja, poklekne z enim kolenom do tal. Vsak ve, zakaj poklekne. Da počasti Kristusa Gospoda, pričujočega v tabernaklju. Ko verniki duhovnika vidijo, kako lepo in spoštljivo poklekne pred Najsvetejšim, bi si moral vsak k srcu vzeti in po njegovem zgledu mora vsak vernik, ki ima zdrave noge, poklekniti do tal pred Gospodom. Jezus ne prebiva v tabernaklju samo za duhovnika ali morda za duhovnika kak drug Jezus kot za vernike, temveč isti Bog za vse. In vsi moramo pred Njim dostojno poklekovati. Le kdaj bomo Slovenci znali pred Bogom ukloniti kolena do tal? Naše zanikrno poklekovanje pred Najsvetejšim kaže našo mrzlo, ledeno vero v pričujočnost božjo. Kdor veruješ, poklekni do tal!

Poleti enkrat je bilo. Žetev je bila v polnem teku. Ponoči je deževalo, zjutraj pa se je naredil krasen dan. Žito, požeto na njivi, se je lepo posušilo. Kmalu popoldne pa se začno zbirati črni oblaki. »Hitro na njivo, da žito spravimo pred nevihto,« se glasi povelje gospodarjevo. Naložili so velik voz in ga peljejo domov. Sin je pri konjih, gospodar, gospodinja, hčerka so pri vozu, da se kaj ne posuje. Pridejo do nekega jarka, ki je v njem stala široka mlaka. In ravno tu nekaj v vozu zaškriplje in snopje se nagne. Živina postoji. Ali bo treba žito prelagati? Če le mogoče ne! Oče — gospodar se vleče po trebuhu pod voz, da pregleda, kaj se je zgodilo. »Lestev je počila,« zakliče izpod voza. »Sin, pojdi še ti doli, da boš pomagal in jo bova zvezala!« In tudi sin se privleče pod voz, oba poklekmeta v blato in dvigata ter vežeta. Pa nista mogla. »Zena in hčerka, še vidve pridite doli, da boste pomagale!« pravi oče. Tudi oni dve sta pokleknili v mlako, v blato, in tako so srečno zvezali. Izpod voza pridejo vsi štirje zamazani in blatni. Pa pride nekdo mimo ter pravi: »Ljudje božji, kaj pa delate, zakaj ste pa vendar tako nespametni, da se toliko mučite!« In vsi štirje enoglasno odgovore: »O, to ni nič, na to smo navajeni! Kmetje smo, tak je naš poklic!« Čisto prav, poklic je tak! In res ni nič tako hudega poklekniti v blato, saj se obleka osnaži in opere. Pa še poleti je! Toda to le ni prav: Oni

gospodar in tista gospodinja, pa oni sin in hčerka so prišli v nedeljo v cerkev k sv. maši, pa so pred sv. Rešnjim Telesom samo malo pocincali. Tam je bilo pa koleno tako strašno trdo. Vidite, to ni prav! Tretjeredniki! Ta slovenski madež nemarnega poklekovanja izbrisimo iz našega naroda. S polno, živo in gorečo vero poklekujte pred Najsvetejšim! Duhovnik vas v začetku sv. maše na to opozori, ko lepo in spoštljivo poklekne pred oltarjem.

Duhovnik začne sv. mašo s križem — ti jo začni enako!

Ko duhovnik počasti sv. Rešnje Telo, nese kelih na sredo oltarja ter ga položi na razgrnjen prt, ki se imenuje korporal ali telesnik. Tu bodi takoj poudarjeno, da stoji kelih na oltarju na onem mestu, kjer so postavljene ali

Stopil bom pred božji oltar

vzidane v oltarno mizo relikvijske ali ostanki svetnikov. Sv. maša se ne sme nikoli drugače opraviti kot na tako imenovanem oltarnem kamnu, kjer so kosti svetnikov. — Nato gre duhovnik na listno stran in odpre veliko mašno knjigo ali misal. Desna stran oltarja, ako si obrnjen proti oltarju, se imenuje listna stran, ker se tam bere list, leva stran pa se imenuje evangelijska, ker se tam bere ali poje med sv. mašo evangelijsko.

Nato gre duhovnik na spodnjo stopnjico v sredi oltarja, zopet poklekne in potem začne sv. mašo. Kako jo začne? Začne jo čisto naravno z znamenjem in v znamenju sv. križa: V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha. Amen. Ko te besede izgovarja, naredi z roko velik latinski križ. Kaj je bolj naravno, kot da se sv. maša, ki je ponovljena daritev križa, tudi začne z znamenjem sv. križa?! Kaj je bolj naravno, kakor to, da vsa cerkev začne službo božjo kot duhovnik

ravno tako z znamenjem sv. križa, da se takrat vsi verniki skupno z duhovnikom pokrižajo. Na slovesni skupni začetek sv. maše bi morala vsa fara čakati zbrana v cerkvi. Na to premalo pazimo, oziroma premalo pozornosti in važnosti na to polagamo. Če kje, velja tukaj: Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo! Sv. mašo moraš prav začeti in kako jo naj začneš bolj prav kot z znamenjem sv. križa?! So nekateri katoličani, ki redno zamujaajo sv. mašo in že dolga leta niso sv. maše začeli s sv. križem. Vedno imajo kakšen izgovor. Če si se razvadil in redno sv. mašo zamujaš, dobro preberi in preštudiraj ter si zapomni tale zgled:

V stolni cerkvi mesta Roskilde na Danskem imajo zanimivo sliko: nad glavnim vhodom je naslikan satan, ki drži v roki tablico. Ravno je končal pisanje na njej. Napisal je besede: Scribo tardantes. Po naše bi se to reklo: Pišem imena onih, ki prihajajo prepozno k službi božji. — Pišem one, ki zamujaajo.

Ubogi hudič! Kako zelo je zaposlen v naši Sloveniji! Če človek gleda, kako nekateri ljudje zamujajo službo božjo, bi mu morali vstajati lasje na glavi. Pray nobene vestnosti ni več v tem oziru. Zvonovi so brez pomena v zvoniku! Kdo jih še posluša? Ali pridem v začetku, ali v sredi ali na koncu sv. maše v cerkev, to je vseeno! Skoraj vse cerkve po mestih in po deželi bi potrebovale slike »Scribo tardantes«. Čudno pa je, da take slike ni treba na naših kolodvorih, ne na avtobusnih postajah, ne na gledališčih in plesnih dvorinah, ne na šolah in ne na sodiščih, temveč samo na naših cerkvah. Še bolj čudno je to, da na kolodvor in na avtobusno postajo nič ne vabi z velikim zvonom in vendar prideš na postajo vsaj pet do deset minut pred odhodom vlaka ali avtobusa. Tu pa zvoni z enim zvonom, z vsemi zvonovi. Veš, kako daleč imaš do cerkve, in vendar toliko zamujanja! Kdo naj to razume? Vpliv slovenskega tretjega reda bi se moral malo bolj poznati po naših farah. Razbremenimo hudiča, da ne bo imel toliko pisarij! Prihajajmo redno o pravem času k službi božji, da bomo vedno z duhovnikom skupno naredili križ ob začetku sv. maše! (Dalje prihodnjič.)

DR. P. HILARIN FELDER O. M. CAP. — ATOM:

Francišškanska znanost

K temu prihaja še zunanji povod, ker so bili kleriki dan za dnevom številnejši. Komaj je Franciššek začel s svojim pridigarškim delom, pa je red dobil že tudi bogat prirastek klerikov. Ko je ustanovnik kmalu nato (1212—1213) nastopil apostolsko potovanje v Sirijo in potem še v Španijo, se mu je pri Anconi in pri povratku pri sv. Mariji Angelski pridružila cela četa klerikov. Podoben je bil uspeh pridige, ki jo je imel v Askoliju. Kmalu je pritisk od te strani postal nekaj vsakdanjega. Še pred letom 1216 se je, če smemo zaupati kronistu Mateju iz Pariza, znašla cela množica klerikov in izobražencev v novi družini minoritov. Leta 1219 je bil kardinal Jakob iz Vitrija sam priča, kako velikansko privlačno silo sta imela pridiga sv. Francišška in njegov red na izobražence križarske vojske pri Damietu. Cela vrsta klerikov iz prijateljskega kroga cerkvenega kneza je nemudoma stopila v red, medtem ko so druge le s težavo mogli ohraniti armadi in škofiji. Še za časa svetnikovega življenja so mnogi učenci v Parizu, Oxfordu in drugod hiteli k frančiškanom. Jasno je, da so ti mladi ljudje, ki naj bi pri svojem znanstvenem delu dalje ostali, morali dobiti bogoslovno izobrazbo.

Pa tudi brez ozira na to je bila želja Cerkev, naj mendikantski redovi prav tako vršijo šolsko in učiteljsko službo, kakor pridigarstvo v korist redovne in svetne duhovščine. Čeprav je bilo v začetku 13. stoletja na vseučiliščih zelo živahno duhovno življenje in čeprav so maloštevilne druge zasebne šole tudi postale zaslužne za izobrazbo duhovščine, vendar so mogle zajeti le majhne kroge duhovščine. Večina mašnikov, posebno na deželi, je bila tako rekoč nevedna, komaj toliko latinščine so umevali, da so mogli opravljati molitvene ure. Sinode in papeži venomer obžalujejo to zlo in zahtevajo ustanovitve šol. Skoraj zastoj, niti zahteva četrtega lateranskega zbora ni bila izpolnjena, naj bo nastavljen na vsaki škofijski stolici učenik za jezike in pri vsaki nadškofijski cerkvi eden za bogoslovje. Reforma cerkvenih študij je ostala nerešeno vprašanje, ki ga niso hoteli ali mogli rešiti ne svetna duhovščina, ne stari redovi.

Tako se je Cerkev obrnila na dva študirajoča redova. S to letečo milico sv. Dominika in Francišška je papeštvo lahko v času, ko je z vso močjo delalo za reformo študija, popolnoma in prosto razpolagalo. Pravkar so si prizadevali mendikantski redovi za svojo dokončno organizacijo, katera se je izvršila v najtesnejšem stiku z rimsko kurijo. Tako jim je očitno morala biti pripo-

ročena tudi prava srčna zadeva kurije, ureditev študija. Dominikani so jadrati takoj po odobritvi vodila (1216) s polnimi jadri na njim postavljeni cilj znanstvenega dela. Da se bodo tudi minoriti kmalu spravili na enako nalogo, je bilo tolikanj prej pričakovati, ker so tri osebnosti, ki so znanstveno reformo z občudovanja vredno gorečnostjo vpeljale in izvedle, dale redu smernice: Inocencij III. (umrl 1216), Honorij III. (umrl 1227) in Gregor IX. (umrl 1241). Posebno odkar se je Honorij III. dal pri minoritskem redu zastopati po dveh najodličnejših pospeševalcih znanosti, po kardinalu Hugolinu, poznejšem Gregorju IX., in bratu Eliju Kortonskem, je morala ustanova biti usmerjena na organizacijo študija. Na drugi strani dejstvo, da je Frančišek sam Hugolina izbral za kardinala zavetnika (od leta 1216) in brata Elijo za generalnega vikarja (od leta 1221) in bil z njima do konca svojega življenja zvezan z vezjo najožjega prijateljstva, znova kaže, kako zelo je sveti ustanovnik računal z znanstveno smerjo svojega reda, katero je bil le-ta nastopil.

FABIAN BARCATA — A. A.:

2. Dodova hiša

Bilo je lepo jutro. V sveži rosi so se kopali pašniki, njive, gozdovi. V ozračju je rahlo pihljalo in cingljalo, kakor da se narava prebuja in zadovoljno preteguje. V svežem zraku mladega dne so lastavice kopale svoje bele prsi. Dvigali so se škrjančki in veselo žvrgoleli. V sopran teh glasov je globoko in mogočno žuborel potok. Godba, kakršne človeška roka še ni napisala, človeško grlo še nikoli pelo. Ob potoku se je vila ozka steza in zvesto spremljala vse njegove ovinke. Po nji pa je svež in dobre volje stopal mladi frančiškan. Slovesno in vzneseno mu je bilo v duši. Rahle in nežne strune njegove duše so brnele v mogočno pesem stvarstva. Oko se mu je opajalo z lepoto in veličastjem, ki ga je obdajalo in je bilo vedno novo, naj ga je gledal še tolikokrat: mogočni gozdovi, temnozeleni pašniki, krasota rodovitnega polja, žareči kartavžarji v mejah, živomodri nebesni obok.

Popotnik je željno vsrkaval sveži zrak. Val za valom so ga med hojo zalivale dišave materine duše in mete. Med vsemi temi užitki pa je njegova duša mislila na svoj cilj, na hišo Dodovo in njene prebivalce.

Kakor večino ljudi je tudi Mavricija privlačevalo vse, kakor je nenavadno. Če sodi po besedah starega župnika, morajo biti ti ljudje res nekaj izrednega, celo v tej deželi, ki ji ne manjka posebnosti.

Pater Mavricij je bil Tirolec. Noter sem dol v Albanijo ga je prignala goreča apostolska vnema. Delati je hotel, delati in ustvarjati. Naletel pa je na veliko

presenečenje, na bridko razočaranje. Tu je videl ljudi, ki ga niso razumevali, ne on njih. Pa to ne samo zaradi jezika, ampak zaradi njihovih šeg, navad in življenjskih nazorov, katerim kar ni in ni mogel do dna, saj je sam vzrastel v vse drugačnih. Kadar se je hotel Škipetaru približati, se mu je ta plaho umaknil. Mladi pater je bil družabna, odkrita duša, zato te zaprtosti ni mogel razumeti.

In vsi Albanci so bili enaki, možje, žene in otroci!

Ločil ga je od tega naroda prepad, ki se mu je zdel nepremostljiv. Tedaj pa je prišel k patru Anastaziju. Ker ga je bila napadla huda malarija, so redovni predstojniki sklenili, da ga prestavijo v kraj, ki bo imel bolj zdravo podnebje. Tako se je torej zaradi zdravja iz Skadra preselil v Rubigo v rodu Kriezezov.

Duhteče ozračje gorá mu je spet vrnilo telesno zdravje, šola starega dobrega župnika pa dušno ravnovesje. Pater Anastazij ga je naučil spoznavati kraj in njegove ljudi. Strašnega prepada med Mavricijem in ljudmi sicer tudi on ni znal premostiti, pač pa ga je vodil na dno prepada, to se pravi, naučil ga je spoznavati skrivnostne gube ljudske duše, jih prekopavati in iz njih dvigati ne samo nerabno kamenje, ampak tudi zlato in dragulje.

In zdaj so se patru Mavriciju ljudje že začeli vse bolj bližati, ker je prihajal iz župnikove šole, pa je tudi sam bil srčno dober in povsod pripravljen vsakomur pomagati.

Možem je bil vseh njegov možati pogum, njegova neustrašenost, pa ker je bil izboren strelec in je znal lepo jahati. Žene pa so hvalile njegovo veselo vedenje, njegovo mladost in veliko ljubezen do njihovih otrok.

Da, da, otroci! Ti so ga že kar oboževali. Nekoč so pred njim bežali in se skrivali, zdaj pa so od vseh koncev in krajev drli k njemu, ga obkrožali in mu pripovedovali na stotine drobnih malenkosti, ki jih je pač uganil, a ne razumel. V njegovih žepih je pa tudi bilo vedno polno reči, ki prinašajo v otrokovo življenje radost in srečo: prstančki, drobiž, podobice, sladkorčki. —

Pater Mavricij je prišel na cilj. Steza je ostro zavila proti severu in vodila strmo na grič, kjer stoji cerkev sv. Gierga. Na gričevem podnožju, kakih deset metrov nad potokom, počiva kak ducat hiš. Med njimi je tudi hiša Dodova. Pred njo majhno dvorišče, ograjeno s hrastovimi koli in na njem jata klepetavih kokoši. Hiša sama je iz kamna, pritlična, srednje velika.

Zarežal je pes, ker so ga zdramili patrovi koraki, na pragu pa se je pokazalo mlado dekle.

Frančiškan se ji je že mislil prikloniti, tako zelo ga je iznenadila njena prikazen.

Dolga, snežno bela, srajci podobna obleka, na vratu tesno speta, je obdajala deklico v mehkih, valujočih gubah noter do členkov. Na sredi ji je obleko spenjal ozek rdeč pas z visečimi rdečimi čopi, male noge pa so ji tičale v umetno izdelanih, čednih in tesno se prilegajočih opankah. Na vitkem vratu je stala nežna in lepa glava, kakor jih je Murillo slikal Materi božji. Kot noč črne oči so pokrivale dolge trepalnice. Temne lase je imela spletene v dve blesteči kiti, ki sta ji kakor krona obdajali glavo. V lase je bila zamotana pisana ruta ter ji pokrivala tilnik in pleča. Kot edini okras ji je na prsi padala drobna srebrna verižica in na nji več velikih srebrnih novcev.

Mladenka je bila Lela!

Mladi menih se je otresel svojega začudenja in z nekam negotovim glasom izgovoril sveti pozdrav:

»Kioft levdue Jesu Christ!« »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Mladenka si je roko položila na prsi in odgovorila:

»Gissmon e jets!« »Na vekomaj amen!«

Glas je donel jasno kot slavčev sprev in pater Mavricij se je spomnil drobne zvonke rubiške cerkve. Tedaj je Lela spoštljivo prišla duhovnikovo desnico,

jo poljubila in nanjo pritislila svoje čelo. Stopila je s praga, da bi gost mogel v hišo.

»Bog blagoslovi tvoj prihod, Bog blagoslovi hišo, v katero stopaš!«

»Pater Anastazij me je poslal semkaj, naj obiščem bolnega Doda.«

»Da, oče je hudo bolan in si želi duhovnika.«

»Pater Anastazij mi je dal s seboj tudi zdravilo, ker misli, da ta bolezen ni za smrt, ampak bo oče še ozdravel.«

»Blagoslovljen bodi in Bog ti povrni to besedo! Si srečno hodil? Pot je dolga in naporna. Si truden?«

»Nisem truden in za mlade noge pot ni dolga.«

Lela je odprla neka vrata in glasno rekla:

»Oče, pater je prišel!« potem pa se obrnila k patru Mavriciju: »Vstopi, prosim!«

Temna izb. Skozi dve okenci prihaja šibka svetloba. V enem izmed kotov je borno ležišče, pogrnjeno z volčjo kožo. Nizka lesena pručica je za zglavje. Na tem ležišču počiva bolnik.

Dod prav za prav še ni bil star, morda je imel kakih petdeset let. Lasje pa so mu že osiveli, prav tako tršasti brki. Mogočno telo, kolikor si mogel spoznati, kajti ležalo je pod odejo. Glava je bila kakor iz kamna izklesana in razen običajnega šopa gladko obrita. Goste obrvi so se bočile nad jekleno trdimi sivimi očmi in te so došleca prebadale kakor meč. Ustnice so bile tanke, brada široka, nos kakor kljun ujede, obraz zagorel in preoran z globokimi brazdami.

Pater Mavricij se je spomnil starih junakov v albanskih pravljicah.

V zadregi in skoraj boječe se je oglasil:

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

»Na vekomaj amen!« Pobožno je odgovoril bolnik in se ponižno potrkal na prsi, nato pa trdo in kakor z nejevoljo rekel: »Zakaj ni prišel župnik sam? Saj sem po njega poslal!«

»Star je in veliko dela ima, ne more vsemu kaj. Pač pa te pozdravlja in mi je dal zdravila zate. Moraš jih zaužiti, kajti on misli, da ne boš umrl.«

»Umr! bom, prišla je moja črna ura — no, pa ker on hoče, bom njegova zdravila vseeno vzel, čeprav jih je škoda. Usedi se!«

Lela je prinesla nizko pručico, jo postavila k ležišču, potem pa odprla neko skrinjo, iz nje vzela svojo praznjo obleko, rdeče vezan plašč iz bele volne ter z njim pogrnila pručico.

Duhovnik se je usedel.

»Zdaj pa odidi!« je Dod nahrulil hčerko, se pokrižal na čelu, ustih in prsih ter začel...

Pustimo ju zdaj sama, kajti sveta ura je, ko ubogi grešnik govori z božjim namestnikom. Kdo bi si jo upal skruniti...

»Lela, prinesi kavo!«

V izbo je stopila hčerka in v eni roki prinesla majhno porcelanasto skodelico zahtevane pijače. Pripravila jo je medtem v kuhinji. Pred mladim menihom je pokleknila na eno koleno, si desnico položila na prsi, z levico pa mu sklonjene glave ponudila skodelo.

»Pi, sodni!« »Pij, gospod!«

Patru Mavriciju se je zdelo kar malikovalsko, da človek pred človekom upogiba koleno, a prizor je bil ganljivo lep; pa tudi albanska šega zahteva, da tako prihajaš k duhovniku. Pater je počasi srkal vročo pijačo, vmes pa bolnika izpraševal.

»Kje čutiš bolečine?«

»Srce me boli.«

Pater je razumel, kajti vsak albanski bolnik bo natančno tako odgovoril.

»Da, a kje te tišči?«

»Tukaj v želodecu in v glavi; jesti ne morem in še cigareta mi smrdi.«

»Pater Anastazij je že prav uganil, nič ne bo hudega. Vzemi olje, ki sem ti ga prinesel, pa se boš kmalu bolje počutil.«

Potegnil je iz žepa stekleničko z ricinovim oljem. Doza ni bila majhna, a pater Anastazij je rekel: »Poznam svoje ljudi; njihovih bolezni ne moreš zdraviti s kakimi simpatičnimi sredstvi ali s homeopatičnimi kroglicami, potrebne so jim konjske kure!«

Pater Mavricij je obljubil, da bo naslednji dan spet prišel, kajti Dodu še ni bilo dosti. Na vsak način je hotel tudi bolniško olje, rekoč: »Umrli bom to pot prav gotovo, vsa župnikova mazila in olja ne bodo nič pomagala. Njegovo olje bom že zaužil, a samo iz prijateljstva — vedi namreč, da je že od nekdaj moj prijatelj, moje otroke je krstil in mater mojih otrok pokopal.«

Pri teh besedah so postale trde starčeve oči nekam vlažne. Z roko si je potegnil preko čela, kakor da hoče pregnati otožne misli — in nobene ni več zinil.

Mladi duhovnik se je poslovil. Ko je odhajal, je Lela stopila za njim do večnih vrat, ga prišla za roko in mu jo poljubila, a jo še pridržala v svoji ter mu malo z zaskrbljenim, malo z vzradoščenim glasom rekla: »Ali si hotel očeta samo tolažiti, ko si mu rékel, da ne bo umrl, ali si mislil zares?«

»Prepričan sem, da bo tvoj oče v nekaj dneh zdrav.«

Spet je mladenka patru poljubila roko.

»Zelo, zelo sem ti hvaležna. Bog te blagoslovi in ti pomnoži moč!«

Pater Mavricij je stopil čez prag. Sprejel ga je mladi dan. Blesteče je vzšlo sonce, dol in breg je zalivala svetloba. Naglo je imel malo dvorišče za seboj in začel se je vzpenjati v goro. Domov grede jo je udaril po bližnjici, kar čez goro.

Ako se poganjaš pol ure po zverženi stezi vkreber, prideš vrh griča, ki je predgorje velike gorske gmote Cafika. Na plošnatem griču stoji cerkva svetega Gierga, okoli nje pa pokopališče Kriezezov.

Pater Mavricij je stopil po pokopališču. Obdaja ga nizek zid. Ni bahatih spomenikov, ne marmornatih križev in vendar diha ves ta kraj svet pokoj. Je grobišče utrujenih zemljanov, ko se poslovijo od vseh življenjskih tegob. Preprosti kamni brez okrasa kažejo posamezne družinske grobove.

Albanec ne počiva rad poleg svojcev, ampak na njih. Zato vsaki družini zadošča en grob. Če se pa kdaj zgodi, da umreta dva družinska člana hitro drug za drugim, naprosijo sorodno ali prijateljsko družino, da ona sprejme truplo v svoj grob. Tako se izkazuje gostoljubje še po smrti.

Samo grobovi otročičev ležijo posebej.

Pater Mavricij je na tem kraju prvič spoznal neko posebnost albanskih običajev. Na malih grobovih namreč počivajo zdrobljene lesene zibke, ki so otročičem služile v življenju.

Oče sam je deščice zibke skrbno in ljubeče izrezljal s svojim nožem, jih olupšal s čednimi vijugastimi okraski, med risbe in črte pa vpletel premnoge dobre in pobožne želje, prenekatero ponosno nado in mnogo mnogo ljubezni — za dete, ki naj bi v tej zibki počivalo. V zibki se je naselilo dete, zibka in dete v njej sta bila očetovo edino bogastvo. Smrt pa je ljubki človeški cvet neusmiljeno izpulila iz tal očetovske ljubezni. Trupelce je sprejel grob, žalostni starši so videli svoje nade zdrobljene, zato so zdrobili tudi zibko in jo položili na grob.

Zale Kriezezov pa odlikuje še neka druga posebnost, ki dokazuje njihovo pobožnost, ponižno spokornost in pristno ljubezen. A tudi ta stvar ni ne bogata ne blesteča. Tujec, učenjak, narodoslovec hodi brezbržno mimo nje, a vendar prav ta stvar najbolj zasluži strmeče in spoštljivo občudovanje.

Pri vhodu v cerkev ležijo preprosti kamni, kakršne najdeš v potoku Rubigo. Iz pobožnosti, otroške ljubezni, požrtvovalne ponižnosti si vernik zadeva te kamne na ramo. Spodaj v dolini se z njimi otovori in jih sopihajoč nosi do cerkve — tlaka za Gospoda Boga!

Cerkev je majhna, neznatna.

Ce je kdaj neugodno vreme, ljudje med službo božjo lahko stojijo vsaj v dolgi lopi, kateri ne morejo v cerkev.

Znotraj nima cerkev nič posebnega, razen da je skrajno ubožna. Plak je iz steptane zemlje. Stene so le za silo ometane. Stropa ni, zato se vidijo surove zveržene škarnice, nad njimi pa skozi slabo se stikajoče deske, velike, nepravilne in težke kamnite plošče, ki tvorijo streho. Oltar je surovo sezidana kocka, nad njim pa iz starih časov dobra oljnata podoba svetega Jurija; sedi na vzpenjajočem se konju in s krepko roko prebada pošast. Po stenah visijo cenene in nelepe tiskane podobe s čudnimi postavami in kar mogoče pisanimi in čudaškimi barvami.

Mladi menih je pokleknil pred oltar, opravil kratko molitev, potem pa stopil iz cerkvice in odhitel proti Rubigu.

Našel je patra Anastazija zelo razburjenega.

Obiskal ga je bil barjaktar Geg Marku in mu prinesel slabo novico. Res so se že nekaj tednov širile nezanesljive vesti, češ da so ga videli in spoznali, a nihče jim ni maral verjeti. Zdaj pa je stalo jasno kakor na dlani: med Kriezezi se je spet pokazal Pal Gioka!

3. Pal Gioka

Kdo in kaj je bil Pal Gioka?

Da na to odgovorimo, moramo poseči za nekaj let nazaj. Tedaj je živel v rodu neki Giok Mark, oče Pala Gioka. Bil je propal človek, zloglasen tat, strah svojih nasprotnikov, prekletstvo rodu. Nekoč je bila njegova družina ena najuglednejših in najbogatejših daleč naokoli. Oče Gioka Marka je bil celo plak, sodnik v svojem rodu, kakršno čast so navadno dosegali samo najpoštenejši in najodličnejši možje. Povsod je slovel po svoji modrosti, nepodkupljivosti in natančnem poznanju postav. In Bog mu je pokazal veliko ljubezen, kajti umrl je, preden je mladi Giok Mark krenil na pota pogube. Tako je Giok Mark še zelo mlad podedoval znatno očetovo premoženje. V njegovi roki pa je skopnelo, kakor se stopi sneg, če zavlada odjuga. V njegovi hiši gostoljubje ni poznalo mej, kdor je stopil vanjo, je vselej našel dobro obloženo mizo.

Končno pa so le zaklali zadnje živinče v hlevu, spekli zadnji hlebec kruha iz koruze njegovih polj, a razkošje se zato še ni ustavilo. Giok Mark je zbral okoli sebe četo obupancev, ki jih je preganjal zakon, ki so imeli na vesti kri in jih je zato preganjala krvna osveta. S temi in z njihovimi somišljeniki Kseliani, ki so bili zloglasni razbojniki, je z gorá odrinil v dolino Matia noter dol do Elbasana, Kruje, Drača in še dalje. Kamor je stopila njegova noga, povsod ga je spremljalo pustošenje, rop, solze in kri. Nobena stvar ni bila več varna pred njim in njegovo tolpo, ne jajce pod kokošjo ne žrebe v tamarju ne beg v svoji utrjeni hiši. Vsi so poznali njegovo ime, se ga bali in ga preklinjali. Z njegovim imenom je mati žugala jokajočemu otroku, da je zaspal, z njim so grozili kakor z orožjem. Ime Giok Mark je pomenilo vse, kar je hudobnega in slabega, bil jim je pravcat nebodigatreba. Pa vendar — kar je posebnost ne samo albanske ljudske duše, ampak vseh ljudi — poleg strahu, ki ga je vzbujalo to ime, so ga prav tako plaho občudovali, nevede kdaj hvalili njegov možati pogum, ki je že bil skoraj drznost norca, strmeli nad njegovimi že kar neverjetnimi deli in uspehi. Če še povemo, da je bil čedne postave, njegov obraz bil možato lep, da je imel silno telesno moč, da je bil vztrajen in hladnokrven, tedaj si lahko mislimo, da je bil Giok Mark kakor ustvarjen, da postane narodni junak. Namesto tega pa je bil kar zadovoljen z nizkim obrtom konjskega tatu in cestnega razbojnika.

Plen z roparskih pohodov so vselej vlekli v njegovo močno kulo v Kriezezih in ga v razbrzdanem veseljačenju použili. Ko pa so zaklali poslednje živinče, zapili poslednji zlatnik, so se zapodili na nov pohod, da si poiščejo novega plena.

To strašno življenje krivice in greha pa se je končalo kot bi odrezal. Nekega dne so blizu Milotija našli Gioka Marka mrtvega. Eden njegovih pajdašev ga je ustrelil, ko sta se sprla ob delitvi plena. In res je njegova smrt nastopila še o pravem času, kajti stok in jok oškodovancev je naraščal vsak dan bolj, nezadovoljnost v rodu je grozila vse huje, župnik pater Anastazij pa vedno bolj priganjal, naj Gioka Marka izženejo iz svojega rodu. Od nekoč slavne družine Gioka Marka ni ostalo nič, razen uboge sirote, kakih dvanajst let starega dečka, lepega kot jutro, pa tudi revnega kot lisička v gozdu — bil je naš Pal Gioka.

Kot edino dediščino po svojih prednikih je prevzel — osramočeno ime! Patru Anastaziju se je deček smilil, zato je hotel vzeti siroto k sebi, a ponosni fantič je njegovo ponudbo rezko zavrnil, saj je v njegovih žilah tekla ponosna kri njegovega očeta. Rajši je odšel z doma. V Lješju je v nekem bazarju vstopil kot vajenec. Vsakdanje, neznamno in ponižujoče življenje pa ga ni dolgo veselilo. Kmalu se je pri nekem Dulčinjotu udeležil kot mornarski vajenec in na njegovem dvojborniku prišel v Stambul. Tamkaj pa je z ladje ušel in ga ni nihče več videl. Pogoltnilo ga je veliko mesto ob Bosporu. Izginil je kot kafr.

Zdaj pa se je naenkrat pojavil v Kriezezih!

Več moških je trdilo, da so ga videli zdaj tu zdaj tam, neka ženska je v gozdu nabirala dračje in ga je srečala, kako je na močnih ramah kakor igračko nesel veliko deblo, ki ga je bil posekal.

Radovedni otroci so izpazili, da je zasilno pokrival malo manj porušeno stransko poslopje svojega očetnega dvora. Potemtakem se je odločil, da se za dalj časa naseli v Kriezezih.

O vseh teh rečeh in še mnogih drugih so se ljudje pogovarjali ob pastirskih ognjih, pri ognjiščih, pri studencu. Če sta se dva kje srečala, sta se kar gotovo pomenkovala tudi o Palu Gioku.

Ime Pal Giok je šlo od ust do ust.

Lahko si torej mislimo, da se stari župnik ni zastonj razburjal. Ali naj se morda spet začne stara pesem, naj sin ponovi razbojniško življenje svojega očeta?

Pater Anastazij je barjaktarja Gega Marka poslal poizvedovat; ta pa mu ni mogel poročati nič dobrega. Dobil je Pala Gioka v brlogu poleg požgane in razdrte kule. Za silo se je dalo v njem bivati. Pal Giok je naredil streho, počistil in zravnal tlak. Nič se nista pozdravila.

»Kaj iščeš v Kriezezih? Kaj na zemlji, ki je zapadla postavi rodu?«

Mladi mož je mirno kadil svojo cigareto, nobena mišica v obrazu se mu ni zganila, samo temno oko mu je mimogrede pobilisnilo. Hladen in brez strasti je bil njegov glas.

»Geg Marku, ali rod takole pozdravlja rojaka, ki se je vrnil domov? Tudi jaz poznam Kanun. In nobene postave ni, ki bi mi prepovedovala, živeti na posestvu mojih očetov. — Ha! Vi si drznete govoriti o postavi in pravičnosti! Zakaj pa niste s postavo stopili pred mojega očeta, ko je še živel med svojimi palikari? — Bali ste se ga — bali vsi! Jedli ste njegov kruh, pili njegovo rakijo — mrtvega volka pa kajpada vsakdo lahko brca, ne da bi se moral česa bati! Kot hlapec bi njegov sin že še smel ostati v rodu, kot svobodnega moža ga ne marate — jaz pa bom ostal tu, Geg Mark, ostal vsem navkljub, dokler se mi bo ljubilo!«

Takole je barjaktar poročal patru Anastaziju.

Ta pa je nemirno zmajeval s svojo staro glavo in zamišljeno mrmral:

»Natančno, kot je bil njegov oče!«

(Dalje sledi.)

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Rovte nad Logatecem. Vrt sv. Frančiška je mogočno zazelenel ter zacvetel sredi zime. Tretjeredne skupščine pri nas še nimamo, tretjerednike bi bil lahko naštel na prste ene roke, tudi Cvetje je prihajalo k nam samo v treh izvodih, kar naenkrat pa tako bujno redovno življenje v Rovtah! Zadnji nedeljo v letu je bilo sprejetih v tretji red 90 novih članov, prvo nedeljo novega leta pa jih je bilo sprejetih zopet 30 v tretji red. Torej 120 novih članov! Kje so tako lepo začeli novo tretjeredno leto kot v Rovtah nad Logatecem? Tudi 24 novih naročnikov so že poslali iz Rovi za Cvetje, pa so rekli, da to še polovica ni. Najmanj 50 novih bodo še poslali, tako da bomo tudi Rovte lahko stavili za zgled celi tretjeredni Sloveniji. Dve nedelji je bil pri nas p. Odilo iz Ljubljane in je gotovo vesel svojih uspehov, najbolj pa je vesel sveti oče Frančišek, ko se mu je tako lepo pomnožilo število otrok.

Skupščina bo ustanovljena v Rovtah drugo leto, ko bodo letošnji novinci naredili redovne obljube. Komaj čakamo, da bomo imeli samostojno skupščino. Pa že zdaj redno dobivamo veselje odveze. Mesečne shode pa imamo vsako četrto nedeljo.

Šmarje-Sap. Tudi naša skupščina še živi. O njenem življenju se je prišel prepričati p. vizitator iz Ljubljane. Vizitacija skupščino povsod poživlji, zato vsaki skupščini priporočamo, da naj vizitacije nikar ne zanemarja. Šmarske tretjerednike vodi g. kaplan, za kar smo mu vsi zelo hvaležni. Tudi pri nas smo na delu za nove naročnike Cvetja. Nočemo biti zadnji, saj še nikoli nismo tako lahko pogrešili onega denarja kot zdaj. Res, da zahteva ni pretirana: Vsak tretjerednik bi moral biti naročen na svoje glasilo.

Novo mesto. V nedeljo, dne 7. decembra lanskega leta, smo imeli pri nas velik praznik za tretjeredno skupščino. Priredili smo tretjeredni dan za vso novomeško dekanijo. Povabili smo iz Ljubljane prov. komisarja tretjega reda, ki je imel o tretjem redu na en dan šest pridig. Tretjeredniki so se udeležili slovesnosti v častnem številu, pa tudi drugi ljudje so z zanimanjem poslušali o veliki in važni ustanovi sv. Frančiška. Marsikdo je pri tem začutil prijetno spodbudo, da bo svoje ime in svoje srce dal zapisati tretjemu redu sv. Frančiška. Pri popoldanski pobožnosti je bil tretjerednikom podeljen papežev blagoslov. Tretjeredni dan nas je povzdignil in navdušil. Ponosni smo, da smo otroci velikega serafinskega očaka.

Stična. Po nekaj letih smo imeli zopet vizitacijo tretjega reda. Vizitator je prišel iz Ljubljane. Naši beli patri so zelo navdušeni za tretji red in ga skrbno vodijo. Naš voditelj je zdaj p. Jožef Vračko. Pri vizitaciji smo se poživili v redovnem duhu in tudi lepo število novih članov se je priglasilo. Naša skupščina je bila tako zelo počesčena, da je imel slovesen sprejem novih članov sam milostljivi g. opat p. Avguštin.

Sv. Vid pri Stični — vsem skupščinam v zgled! Tudi pri nas smo imeli v jeseni vizitacijo, ki smo se je polnoštevilno udeležili. Popoldne po vizitaciji smo imeli vsi tretjeredniki skupno zborovanje. Tu smo sklenili, da naj bo vsak tretjerednik naročen na svoje glasilo »Cvetje z vrtov sv. Frančiška«. Vizitator je mislil, da bo ostalo samo pri sklepu, kot mnogokje ostane. Toda uprava Cvetja je dobila kmalu poročilo: Pošljite 66 izvodov več Cvetja, dobili smo 66 novih naročnikov. Tako je resnično šentviška skupščina najlepši zgled vsem drugim. Dolega moramo priti, da bo vsak tretjerednik naročen tudi na Cvetje. To je več kot razumljivo in popolnoma prav. Denarja zdaj zlasti na deželi ne manjka, pač pa ponekod manjka dobre volje. Vse skupščine si vzemite v zgled št. Vid pri Stični!

Ljubljanski tretjeredniki! Veliki Frančiškovi križarji bodo imeli svojo prireditev — dve igri: »Vražji most« in »Kovačev študent« v nedeljo 1. febr. in na Svečnico 2. febr. v frančiškarski dvorani obakrat ob 3. uri popoldne. Ker križarji Vam na pravijo večkrat veselje s svojim petjem, jim napravite tudi Vi veselje s svojim obiskom prireditve. Ura molitve za tretjerednike bo 1. februarja ob 2. uri pop. v franč. cerkvi.

Pogrebci tretjega reda

Dvanajst stvari moraš narediti, pa boš videl pogreb svoje tretjeredne skupščine:

1. Ako rečeš in govoričiš: vkljub vsem zaslugam redovne skupščine in njenih članov bi ne bil nikdar stopil v tretji red, če bi bil vedel...

2. Ako se nikoli ne potrudiš, da bi pridobil kakega novega člana tretjemu redu, temveč to prepuščaš gorečnosti drugih.

3. Ako ti je najmanjši vzrok zadosti, da ne greš k mesečnemu shodu: par kapljic dežja, malo mraza, neznatna vročina, v slabem in lepem vremenu iščeš povoda, da se od shoda opravičiš. Med pogrebci tretjega reda si!

4. Ako prideš k mesečnemu shodu redno prepozno. Nimaš časa za tretji red, ki te obsipa s tolikimi dobrotami!

5. Ako se vedno izgovarjaš, da nimaš časa, nimaš veselja, nimaš zmožnosti in odbiješ vsako sodelovanje pri skupščini.

6. Ako nikdar nič ne rečeš, kadar si vprašan za svet, v ozadju pa vedno godrnjaš in kritiziraš, kar koli zasnuje in započne tretjeredna skupščina brez tebe.

7. Ako nikoli ne daš predpisane miloščine pri mesečnem shodu, vedno pa pričakuješ, da boš od tretjega reda kaj dobil.

8. Ako se nič ne brigaš za bolne brate in sestre tretjega reda in se pogreba pokojnega člana nikoli ne udeležiš.

9. Ako stalno ostaneš doma, kadar koli ima skupščina slovesnost: preobleko, obljube, jubilej, duhovne vaje ali vizitacijo.

10. Ako se jeziš na vsakega delovnega člana, ki se žrtvuje za vsako tretjeredno zadevo ter organizira tudi kako romanje in tretjeredni kongres.

11. Prav gotovo je vsak slovenski tretjerednik med pogrebci tretjega reda, če nima naročenega tretjerednega glasila »Cvetje z vrtov sv. Frančiška«. Cvetje vzdržuje med člani redovni duh. Jaz bi tega očilka, da sem med pogrebci tretjega reda, ne prenesel, rajši bi se takoj naročil na Cvetje in poslal naročnino 12 lir.

12. Ako vse zanemarjaš, kar ti predpisuje vodilo in kar ti nudi tretji red: ako ne nosiš redovne obleke, škapulirja in pasu, ako ne moliš svojih redovnih očenašev, ako zanemarjaš mesečni prejem sv. zakramentov, ako te nikdar ni v cerkev, kadar se skupščini podeli vesoljna odveza ali papežev blagoslov, ako nič ne paziš na seznam odpustkov ki ga izda Cvetje vsako leto v svoji prvi številki. Prav len bodi in nemaren za redovno popolnost in prav gotovo boš dočakal — ne bo dolgo — pogrebni dan svoje redovne skupščine in slišal boš nagrobnico tretjemu redu.

Povem ti pa tudi edino sredstvo, da ohraniš svojo redovno skupščino pri življenju: Ljubi jo in žrtvuj se zanjo!

Mladec dvajsetega stoletja.

Saj sam ne vem, kaj mi je danes razgibalo vso notranjost. Je to prekipevala čustva ljubezni, mogočna sila, ki človeka vsega zajame, žene in trešči v prepad; ali pa mogoče one velike ljubezni, ki nas dviga, plemeniti in tako združene približuje svojemu Bogu? Ali kaj je tako razjasnilo mojo dušo? Ali morda narava? Sinje nebo s svojimi svetilkajočimi oblaki, ki se pode po brezkončnem svodu; vetrič, ki se poigrava v vrhovih dreves, da slišim, kako se vsa narava pogovarja — ko šušlja listje — a vsega tega ne razumem, temveč strmim in — krone velikarov se priklanjajo in dajejo čast svojemu večnemu in nevidnemu Stvarjalcu? Da, vse to. In pogled na pisane gredice cvetic, katerih barve se objemajo in poljubljajo z rumenimi ter toploto in rast prinašajočimi sončnimi žarki. In še vse več...

Z lahkim korakom, s sproščeno mislijo in z mirnim srcem sem tako hodil po vrtu. Kot bi se pri zborni molitvi v koru pogovarjal s svojim Kristom, tako sem bil tu ves ob Njem. Mislil sem Nanj, in ne samo Nanj — Zanj sem mislil...

»Dober dan.«

»O, ti Inko!«

»Jaz, jaz. A, da bi vas kdaj dobil potrtega, resnega, ali kakor že hočete... vi ste pa res vedno nasmejan. Kaj ste pa zdaj spet...«

»No, no! Kaj misliš, da bi se res moral vedno cemeriti. Ali ne dela človek vsega z lahkoto, če je razpoložen in...«

»Gotovo! A...«

»Pa pustiva raje to. Kje si pa zdaj hodil?«

»Kje naj bi hodil? Nikjer. Pri maši sem bil.«

»Lepo!«

»In kaj mislite, kdo je ministriral? Povejte no.«

»Kako pa čem vedeti.«

»Pa uganite.«

»Si morda ti ali Dušan. Če pa vidva ne, potem pa Cvetko.«

»Nak! Že vidim, da z vašim ugibanjem ni nič.«

»Ho, glej ga no! Oh devetih je Boris ministriral. Sem uganil, kaj?«

»Res, on je bil — in tudi pri obhajilu. O, ko bi ga vi videli, kako je bil ves božji. Kar žarel je od ljubezni do Boga in od tako velike sreče. A zadnji čas je bolj miren in tako skrivnosten, čeprav vedno vesel. Včeraj mi je rekel, da vam ima nekaj povedati. Mogoče bo danes prišel. Pa zbogom! Veste, nimam časa. Popoldne bo šla mamica v Trebnje in bi rad z njo.«

»Pozdravljen, Inko! In za na pot mnogo zabave!«

Popoldne je bil res Boris pri meni.

»Kaj je s teboj, da si danes tako veličasten.«

»Ti bi me pa res samo dražil. Pa za enkrat imam nekaj važnega in zanimivega. A ne vem, kako bi začel.«

»Kar tjavdan povej in se nikar okrog oglov ne lovi.«

»Ti, da ti kar povem, tako lepo sem danes sanjal — in veš kaj?«

»No, kaj pa bi bilo takega? Pa ja ne meni...«

»Ah, kaj še! Kaj o tebil Pomisli, kar čudno se mi zdi... bral sem iz mašne knjige in...«

»Ja! Je to kaj posebnega?«

»Zame že. Sem večkrat že premišljeval, a ti o tem prav nič še nisem pravil — kar če bi šel v samostan in bi postal pater.«

»Ti Boris! Ti bi šel za patra? Pa ja misliš resno!«

»Oh! Ali ni samostan kraj sreče in miru, praznika in blagoslova, kraj v Bogu združenega življenja! In ah! Z besedo ti sploh povedati ne morem vsega tega, kar vidim oziroma čutim. Nad vse lepo mora biti življenje!«

»Prav imaš! Kar je res, je res! A vedi, da se ti preveč spet ne čudim. Že dalje čas sem sam pri sebi mislil na to. In ne samo to! — Zelel sem in prosil ter še vedno prosim Vsemogočnega, da bi te privedel na to Fran...

čiškovo pot, s cvetjem in trnjem posuto pot. Ni lahka! A skupno življenje jo dela prijetno.«

»In ne besedice mi nisi nikoli črnil o tem!«

»Je bolje, da ne. Če ga Kristus hoče, ga bo že poklical, če se bo le on temu klicu odzval. — Tako sem se prepričeval.«

»Kot prijatelju, vem, da mi boš pomagal ubrati pravo pot.«

»Dragi moj! Sam dobro veš, kaj mi je do tvoje sreče. Inko in Dušan te že kličeta.«

»Bom pa drugič prišel! — Na svidenje!«

»Bog s teboj, Boris!«

Ah ta Boris! Saj skoraj ne morem, da bi ga ne občudoval. — O, Večni! Da bi se ti mogla bližati drug ob drugem, da bi stopala isto pot skozi življenje, pot žrtve za druge, serafinsko pot uboštva, pokorščine in čistosti. Povej mi, o Bog, katera duša te je kdaj bolj vredna.

(Se nadaljuje.)

Božična polnočnica. Kot še najbrž nikoli v zgodovini, smo imeli sv. mašo namesto o polnoči prejšnji večer ob 6. uri. Povsod so polnočnice lepo uspele, vse cerkve v Ljubljani so bile prenapolnjene. Na samostanskem oratoriju v Ljubljani pa smo ob zatemnitvi seveda imeli o polnoči tri sv. maše za samostansko družino in za dijake iz konvikta. Med polnočnico smo vsi prepevali preproste božične pesmi.

NAŠI JUBILEJI

P. Emerik Landergott bo 25. februarja obhajal svoj 70. rojstni dan. Rojen je bil namreč leta 1872 na omenjeni dan. P. Emerik je rojak od Sv. Trojice v Slovenskih goricah. Kot 17 letni dijak je stopil v frančiškanski red, in sicer v tirolsko redovno provincijo, ker je takrat Sv. Trojica spadala pod to provincijo. V mašnika je bil posvečen leta 1895. Opravljal je po raznih samostanih razne službe: Bil je dalje časa magister klerikov no-

vincev in gvardijan v raznih samostanih. Svoj 70 letni jubilej bo obhajal v Mariboru, kjer s svojim rodnim bratom, tudi že jubilentom, p. Valerijanom, opravljata obširno župnijo Matere Milosti. Naš jubilent p. Emerik je včasih pridno pisal v Cvetje. — K jubileju iskrene čestitke!

P. Lenart Kalac - šestdesetletnik. V frančiškanskem samostanu v Novem mestu je dne 8. januarja slavil svojo 60 letnico življenja p. Lenart Kalac. Rodom je iz Istre, in sicer iz Pazina, kjer je frančiškanski samostan, ki je pred svetovno vojno spadal k naši slovenski redovni provinciji. Leta 1901 je stopil v

red sv. Frančiška, novo mašo pa je pel štiri leta pozneje 1905. Dolga leta je deloval v svojem rojstnem kraju v Pazinu. Ko so pa bile po svetovni vojni razmere preurejene, je p. Lenart prišel v Slovenijo in je z malo izjemo ves čas v Novem mestu. Zdaj opravlja službo samostanskega vikarja. P. Lenart je zelo načitan mož in ima tudi dobro pero in pesniško žilico. Priobčil je že več lepih stvari. Pri svojih 60 letih je še mladenič, zato upamo in tudi iz srca želimo, da mu bomo lahko čestitali še k mnogim življenjskim jubilejem.

M. S.

Drobna pesem

Snežene rože, rastejo po njivah,
njih šopki so kot biserne kresnice;
drevesa valovijo v težkih grivah.

Mirú iskál je človek in resnice.
Prisluhnil je, pokleknil in v molitvi
pridružil se naravi je v daritvi.

T Franciškova mladina T

ZDENKA:

**Zveza Velikih klar v Ljubljani
v letu 1940/41**

Izredne razmere preteklega leta so vplivale podobno kot pri drugih organizacijah tudi na delovanje naše Zveze, ki je bilo skoraj za pol leta prekinjeno in se je šele z začetkom novega šolskega leta pozno jeseni začelo vračati v stari tir. Zato je sedaj že čas, da podamo kratko bilanco v prejšnjem letu 1940/41 storjenega dela.

Zveza je štela 26 rednih članic in 6 hospitantinj, ki ostanejo eno leto na preizkušnji, preden so sprejete kot redne članice. Med njimi so nameščenke, višje gimnazijke in akademikarke, katere vse družijo ista ljubezen do idealov, ki sta jih svetu v sedanjim podobnih časih oznanjala svetla lika serafinskega Asižana in njegove duhovne hčerke kontese Klare.

Sestankov smo imele 25, ki so se vsi vršili v Hiši Marije Vnebovzete frančiškank misijonark Marijnih na Mirju, ki so nam v ta namen radevolje odstopile prostore in se predavanj z ljubeznivo m. prednico Hortenzijo, m. Reinhildo in m. Jeleno tudi same udeleževale in dobrohotno sodelovale pri naših prireditvah, za kar jim izrekamo iskren: Bog plačaj! — Sestanke smo imele redno ob torkih zvečer, ko so bile članice proste pouka oz. službe. Predavanja, katerih smo se v veliki večini redno udeleževale, so obravnavala predvsem verskovzgojno stran dekliškega življenja in osvetljevala npravne rane moderne družbe, dvigala so pa tudi s svetniškimi zgledi Frančiška Asiškega in sv. Klare naša srca in duše k višinam krščanske popolnosti. Izmed predavanj jih je imel 20 o. voditelj sam; dvakrat nas je g. misijonar Lenček z živo besedo ob skioptičnih slikah popeljal na polje apostolskega delovanja slovenskih misijonarjev in misijonark na Kitajsko, Japonsko, Filipine, Tajsko, Birmo in Indijo; o. Jožef Aljan-

čič OFM nam je govoril o potrebi poglobitve verskega življenja, načelnica evharističnega odseka Mimica je pokazala na vire milosti v češenju Evharističnega Kralja, in predsednica KA nameščenk gđ. Pehani nam je povedala, kakšen je lahko vpliv katoliškega dekleta na okolico, sredi katere živi. — Z nastopom vojnih dogodkov smo bile prisiljene redne sestanke do konca šolskega leta ukiniti in šele jeseni smo zopet začele z njimi.

O Zvezinih zadevah je odbor razpravljaval tekom leta v treh sejah. Volitve odbora smo imele pa dvakrat, ker se zaradi študija več letna predsednica cand. med. Majda Mazovec in blagajničarka cand. phil. Blagica Grafenauer nista mogli več udeleževati društvenega življenja. Za predsednico je bila nato, z iskreno zahvalo o. voditelja požrtvovalnima in agilenima odstopivšima odbornicama, izvoljena stud. phil. Marica Tavčar, za blagajničarko pa abs. trg. akademije Anta Repeževa.

Pri več javnih verskih prireditvah smo Velike Klare nastopile z Zveznim praporom in v uniformah z našimi znaki: tako pri slovesnosti spomina smrti sv. Frančiška Asiškega v frančiškanski cerkvi, pri sprejemu petih novih članic v kapeli FMM na Mirju, ob kateri priliki si dobre naše matere misijonark niso mogle kaj, da nas ne bi vseh z lastno prisrčnostjo v svoji hiši pogostile; udeležile smo se tudi službeno procesije sv. Reš. Telesa pri oo. frančiškanih in odprtja porciunkulskega odpustka.

Velike klare svojemu voditelju. Že nekaj let vodi naše delo p. Stanko Marija dr. Aljančič, ki je 12. januarja obhajal svoj 50. rojstni dan. Na tem mestu Vam, preč. o. voditelju, izražamo svoja srčna voščila! Iz vsega srca smo Vam hvaležne za Vašo veliko skrb in ljubezen. Dobri Zveličar naj Vam vse žrtve bogato poplača! Naj bi Vam bila presveti Daritev, naša sv. obhajila in sveži duhovni šopek s prčisto Devico Marijo, ki smo Vam

ga vdano poklonile, tiha obljuba, da hočemo otroško zvesto slediti stopinjam Brezmadežne — kakor nas neprestano učite — in obenem tiho poročstvo, da se Vas hvaležno spominjamo v vsakdanjih molitvah in žrtvah dan za dnem. Gospod Vas ohrani v svetem serafinskem vinogradu še mnoga, mnoga leta!

Načelnica evh. odseka.

MARICA:

Velike klare pri Novi Štifti

V gosto meglo se zavija zadnje čase Ljubljana, tista Ljubljana, ki ji ljudje pravijo tudi »bela Ljubljana«, pa bi ji menda prav tako pristojalo tudi »meglena« kot epiteton ornans.

Nekam tesno ti postane pri srcu, če moraš v takem, ne ravno prijaznem vremenu trgati podplate po mokrem, od megle opolzlem tlaku. Ljudje, ki jih srečaš, tekajo mrzlično sem in tja in človeku se zdi, da niso to oni veseli obrazi, ki jih sicer vidiš na cesti ob lepem, sončnem vremenu.

Na Dolenjsko torej, v Novo Štifo, k Mariji na božjo pot smo se odpravljale. Sicer pa, če nočemo biti krivični, saj je tudi Dolenjsko ljubi Bog obdaril z brezštevilnimi naravnimi lepotami. Saj se nad vsakim koščkom slovenske zemlje, pa naj bo še tako zanemarjen ali celo gol, razleza prostrano nebo, ki je včasih jasno kakor oko nedolžnega otroka, od koder sonce ogreva s svojimi žarki tako dobre kakor hudobne.

»Bog nas ima pa le rad,« tako se nameravane dne opoldne veselih, zadovoljnih obrazov pozdravljamo pred kolodvorom, ko se je kakor nalašč vreme spremenilo in je jesensko sonce začuda močno ogrevalo Ljubljano. Vedno več nas je, zbiramo se na hodniku pred blagajniškimi okenci, kjer je precejšnja gneča in se ljudje drug drugega previrajo. Železniški uradnik že kliče po zvočniku in svari potnike, da vlak nima zamude, ponavlja z onim monotonim glasom, ki gre, po domače rečeno »človeku na živce«, zlasti še, če se zadnje minute iztekajo, ko stoji še daleč nekje v vrsti pred blagajniškim okencem. Me teh skrbi nismo imele, ker smo imele s seboj svojega duhovnega očka, ki že poskrbi, da je vse prav. (Se nadaljuje.)

Frančiškova mladina v Novem mestu

Ker še čitateljem tega lista ni znano, da deluje tudi v središču Dolenjske Frančiškova mladina, dovolite, da vam jaz malo opišem naše delovanje.

Vseh skupaj nas je okoli trideset. Naš voditelj je p. Anastazij. Sestanke imamo ob sobotah in se jih redno udeležujemo. Tu slišimo mnogo lepega, podučljivega in zanimivega. Dokler pa je bilo še toplejše in lepše vreme, nas je pa gospod pater peljal v naravo, kjer smo se igrali razne igre ter se naskakali, saj veste, da smo še otroci in veseli takih uric.

Nekako pred dvema mesecema smo priredili Frančiškovo akademijo. Igrali smo igro »Čista vest« z raznimi deklamacijami. Zapeli

smo križarji in klarice vsak svojo himno. Pri prireditvi smo imeli mnogo obiskano našo dvorano. Posebno naši manjši so bili nadvse veseli. Za božične praznike smo prvič nastopili kot cerkveni pevci pri enajsti sv. maši. Kakšen ponos in veselje! Saj niti nismo pričakovali, da bi se po tako kratkem času prikazali pred ljudstvom. Seveda, za to gre zahvala predvsem našemu p. voditelju, da nas je ne meneč se za trud, ki ga je imel z nami, v tako kratkem času naučil toliko lepih pesmi.

P. voditelj nam je namignil, da nas čaka še mnogo lepega in tudi truda. Mi križarji se prvega zelo veselimo in drugega ne ustrahujemo. Prav srečne se počutimo, da smemo delovati v taki družini.

Kadar bo pa kaj novega zopet na programu, vas pravočasno obvestim in vas povabim v Novo mesto — dolenjsko metropolo.

Žveglič Alojzij,
učenec V. razr.

O. JANEZ:

Veliki križarji — Po Dolenjskem

(Dalje.)

... žaga.

V dobri polovici ure smo preživeli v zgodnjih letih prežvečenega Karla Maya. (Joe, Tone, Maks in drugi prizadeti, ki bodo za ta dogodek izvedeli šele v »Cvetju«, naj ne zameri: nov dokaz je to, da papir vse prenese.)

Potratki smo. Najprej dolgo nič, nato je nekaj zaropotalo.

Cvetko — revež ubogi. Vsi njegovi domači so že odšli spat, le on je še bedel in nas čakal.

Že takrat, ko smo se za izlet šele pripravljali, smo ga prosili za pomoč. Cvetko je obljubil. Dobra duša, kakršna je, nam je pomagala, kjer koli je mogel.

Torej tistega večera je Cvetko ves zaspan prišel iz hiše in nas odpeljal vse skupaj k neke vrste šupi. Brž smo zlezli po lestvi v notranjost — na seno, ki je bilo prvovrstno.

Tisti, ki v poletnih dneh mnogo kolovratijo po deželi in jim je senik edino prenočišče, razlikujejo namreč več vrst sena: tretja vrsta, kot zadnja sploh, ni seno, pač pa slama. V drugo vrsto prištevajo strokovnjaki seno, ki obupno bode tistega, ki na njem spi. Seno iz gorske trave pa sodi v prvo vrsto: je zelo mehko in lepo diši. Pedanti in pikolovci bi morda razlikovali več vrst, kar nas seveda nič ne moti.

Na žagi so torej imeli seno prve vrste in vanj smo se tisto noč zakopali. Kajpak ne smete misliti, da je šlo to tako hitro. Preden smo si izbrali vsak svoje počivališče, je moral s svojo razsodbo poseči vmes še Cvetko, ki smo ga prosili, naj kar pri nas spi, da nas bi zjutraj zbudil. Ko smo si ležišča uredili vsak po svoje, ta po izkušnji, oni zopet po svoji uvidevnosti, se je začel zabavni večer. (Ura se je pomikala že proti eni.) Vodstvo večera je prevzel Pavo. Znebil se je nekaj škotskih, lastnih proizvodov, ki so bili, jasno,

temu primerno duhoviti. Koncil v seneni šupi z vodstvom zabavnega večera ni bil zadovoljen. Brž je imel sejo z dnevnim redom: 1. volitev novega vodstva in 2. slučajnosti. Izvoljen je bil z ogromno večino, vsi proti nemu, Cvetko. Sledile so slučajnosti, brez katerih ni prave seje in je baje v njih vse dovoljeno. Odborniki si na primer lahko skočijo v lase. Naš koncil pa je — zaspal. Tako novi konferencier ni prišel do besede.

Nedelja. Dan, ki ga je Bog postavil sebi v slavo in nam v počitek.

Zgodaj smo zapustili žago. Praznično prerojeni smo hiteli skozi rosno jutro nazaj k Mariji na Kurešček.

Cez greben je butnilo morje megle in nas zalilo. Podvzivali smo se in upehani obstaljšele na vrhu. Pogled nazaj nas je bogato nagradil: za naporno pot. Povsod pod nami le

megla. Kot razbukano valovje. Sredi je plaval majhen otoček in na njem golska cerkev. Od vzhoda sem so prodirali prvi sončni žarki in čudovito osvetljevali jasno nebo.

Na Golem je zazvonilo k zgodnji maši, ko smo vsi navdušeni nad božjim stvarstvom odšli v župnišče.

Prav v pravem času smo prišli, da smo ujeli sliko, ko je g. pater izganjal zaspance iz postelj. Kar smilili so se nam, revčki. Prvič ker so morali spati na slami, in drugič, ker so bili tako neumni, da niso s slabega ležišča čimprej vstali. Vsi so se dvignili šele potem, ko se je g. pater spomnil vode in jo blagodejno začel zlivati nanje.

Tedaj je mogočno zazvonilo. Molče smo stopili v sveti hram, da bi zadostili Bogu in se priporočili Materi Božji, mogočni vladarici miru. (Dalje prihodnjič.)

O. STANKO MARIJA:

Iz kitajskih misijonov

Božično pismo, ki ga je m. Kalista ravno pred letom dni poslala iz šanghajske bolnišnice svojim domačim v domovino, bi bilo prav tako lahko pisano za sedanji božič, tako zelo so si razmere podobne in tako potrebujemo bodrilnih in osrčevalnih besed. Prav bolezenska pot naše misijonarke, vdano trpeče v mislih na Križanega najhujše bolečine, nam bodi zgled, s kakšno potrpežljivostjo in vdanostjo moramo v časih težke preizkušnje sprejemati nam pogosto nedoumljive ukrepe Previdnosti božje in s kakšno nezlomljivo vero in zaupanjem čakajmo odločitve Najvišjega, kadar rešitev položaja ni v človeških rokah.

Naj nam pa govori misijonarka sama:

Božič 1940.

Shanghai, General Hospital.

Božičnega miru moji mami, bratcema in sestri!

Od evharističnih jaslic prihajam, kjer sem Mu, Novorojenemu, o svojih dragih govorila. Kaj naj Vam voščim kot tistega miru, ki ga ob zavesti izvrševanja božje volje, ob slepem zaupanju v božjo Previdnost, božjo Ljubezen, tudi če se svet podira, nič ne izžene iz srca. Saj Vam ni treba govoriti, kako vedno molim za Vas vsakega posebej, kako še posebno v dneh božične sreče misijonarkine misli hite domov, da se oklenejo zlate mame in se srce spočije na njenem ljubečem srcu. Nič mi ne govori, zlata mama, saj vem, da si bila Ti bolj tu na

Kitajskem kot doma in nisi vedela, kje iskati otroka, in si se bala, ali je še bolan ali se mu je zdravje že povrnilo. Vem, kako je Tvoje materinsko srce prosilo, da bi bilo vsaj v presrečni božični noči ob otroku, o katerem si gotovo še mislila, da je bolan. Uboga moja mama, kako rada bi hitela k Tebi, da bi me videla, da bi Te mogla potolažiti in Ti dati božične sreče!

31. decembra 1940.

V novo leto hitite! — Da bi Vam vsem, moji najdražji, bil vsak dan v tem letu posvečen samo izpolnjevanju volje božje, vsak dan bil bogat božje ljubezni in blagoslova. Saj je samo in edino to vredno, kar je večno, za drugo naj se pa brigajo oni, ki božje ljubezni, pomoči in previdnosti nočejo poznati. Svet brede v nesrečo in se pogublja. Vsaj mi ostanimo zvesti Bogu, ki se štejemo za Njegove in uporabljajmo bežni čas, da Mu v ljubezni služimo in se slepo prepustimo Njegovi ljubeči Previdnosti. Še vedno pravim, da so nerazumljiva božja pota, pa tako varna in lepa za dušo, ki po njih k Bogu hiti — naprej v novo leto, ki nam bo dalo zopet čas Boga ljubiti in Mu za ubogi svet zadoščevati.

Sem še v Šanghaju, ko Vam pišem to božično in novoletno pismo, in še vedno v bolnišnici, dasi že pogumno pokoncu. Božja Previdnost me je hotela v dolgi bolezni dodobra preizkusiti in v ljubezni utrditi. Od 1. decembra dalje sem že poskušala delati prve korake; učiti sem se morala skoraj en teden, pa je še tako šlo, da so se mi vsi smejali. Toda vse je kazalo, da sem še prehitro vstala in šele z novo devetdnevnicco smo izprosile, da sem bila končno na praznik Brezmadežne 8. decembra prvič deležna milosti svete maše. Pravijo, da sem od mrtvih vstala, kajti šele sedaj so mi povedali, da so zelo dvomili, da ostanem pri življenju in m. provincialka se je bala, da ne bom dočakala večera po drugi operaciji.

17. januarja 1941.

Mama čaka in po mojem božičnem pismu hrepeni, jaz pa tako odlašam. Nič ne dé, — saj vem, da si močna in pripravljena na vse, zato bom kar odkrito govorila.

Že tri mesece je danes, kar sem v bolnišnici in zopet že deseti dan priklenjena na posteljo. Bolezen je bila težka, zato ni čudno, da se ji je pridružilo toliko komplikacij, da se zdravnik in moja strežnica ne moreta dovolj načuditi. — Čeprav sem že hodila, nisem bila kljub temu nikdar dobra in rana se še vedno ni hotela zaceliti ter gnoja ni bilo konca. Poslali so me na umetno sončno zdravljenje, upajoč, da mi bo morda pomagalo, pa je bilo še slabše. Že pred novim letom je zdravnik dvakrat določil dan tretje operacije, pa jo je obakrat odložil, ker se je bal, da bo še slabše. Pred tednom je pa uvidel, da ni drugega pomočka in da je tretja operacija nujno potrebna. Spet so me morali omotiti in položiti na operacijsko mizo in po prebujenju sem imela rano zopet odprto in v njej vnovič dve gumijasti cevki, da rano izpraznita gnoja. Zdaj se zopet ne ganem s postelje in čakam, kdaj bom smela stopiti na trdna tla.

Morda sem kruta, da Ti pišem, uboga mama, golo resnico, toda samo zavest, da si trdna v veri in ne boš nikdar mrmrala, le želja, da bi tudi Ti velikodušno sprejela to žrtev in jo z otrokovo darovala v zadoščenju Ljubezni božji, me sili, da Ti pišem. Saj bi se morala, po človeško sodeč, vprašati: Zakaj ta dolga bolezen, ko mi je Bog dal milost, da z lahkoto uporabljam težki kitajski jezik v Njegovo slavo in ko sem se vendar z vso ljubeznijo oklenila trdega misijonskega dela. Ne, ne, saj to so samo ubogi človeški predsodki! Mama, na sliki mojega poročnega dneva vidiš trnjevo krono in poročni prstan neveste Križanega, ki se Mu je prostovoljno prepustila in obljubila, da gre za Njim kamor koli, da je pripravljena Zanj trpeti do smrti kot Njegova žrtev, če je to Njegova sveta volja. Da, na prelepi poročni dan prisega žrtve za Cerkev in duše ni bila težka in nikdar nisem mislila, da jo bo treba tako hitro okusiti. Jezus je vedel, da Kalisti

nobeno delo ni pretežko, pa je hotel, da Mu odkuplja duše na ta način, da Njegova misijonarka v dolgi in mučni bolezni leži v postelji in potrpežljivo in ljubeče prenaša vse, kar je Njemu ljubo.

Ko predstojnikom, ki mi izkazujejo toliko ljubezen, pravim, kako mi je hudo, da jim ne morem pomagati, mi samo zatrjujejo, da je institut posvečen žrtvam in da bi jim bilo le hudo, če bi jaz milosti bolezni ne sprejela vdano za rešitev duš. — Mama, ne jokaj! Čeprav hrepenim po mojih malih, sem vendar srečna, da sem žrtev. Ne prosim za zdravje. Če je volja božja, ga bom dosegla če ne, mi ne bo težko umreti. Prosim Vas samo, da molite, da bi bil vsak moj trenutek posvečen le ljubezni, zadoščevanju in rešitvi duš v izpolnjevanju volje božje.

Jaz sem vedno dobre volje in polna smeha; mama, še Ti stori tako in slepo prepusti Bogu, naj s svojo stvarjo stori, kar On hoče. Kmalu bom zopet pisala. Do takrat pa bodite mirni. Pišite mi še vedno v Wei-Hai-Wei. Neprestano misli in moli in ljubi v JMJNOSFr. za svojo mamo, brata in sestro vsa Vaša misijonarka

m. Marija Kalista FMM.

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi v teku dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

VLADIMIR TOMINEC:

1. Kdaj lahko začnem prejemati stalni mesečni znesek?

Dostikrat je bilo že o tem pisano, vendar mnogi še vedno sprašujejo, ne kateri pa tožijo, da izbiramo napačen datum. Dejstvo pa je, da je dan prejemanja stalnega mesečnega zneska popolnoma odvisen od dneva, ko začne vpisani član vplačevati stalne mesečne zneske in potem od tega, kdaj vloži prijavo in izpolni predpisane splošne pogoje. Če se je kdo vpisal n. pr. 1. januarja leta 1930 in je vplačal za mesec januar leta 1930 tudi stalni mesečni prispevek, je upravičen

do stalnega mesečnega zneska, če izpolni ostale predpisane splošne pogoje (izpolnitev 65 let starosti ali zdravniško dokazana starostna oslabelost) šele s 1. februarjem leta 1940. Torej vedno v začetku naslednjega meseca, po preteku desetletne čakalne dobe od začetka vplačevanja stalnih mesečnih prispevkov. Ako se kdo zaveda, da bi bil upravičen prejemati stalni mesečni znesek, naj vsaj en mesec pred zapadlo dobo vloži prijavo, da bi rad prejemal stalni mesečni znesek, da mu moremo v tem mesecu povedati vse, kar bi bilo še potrebno urediti, da bo lahko upravičeno prejemal stalni mesečni znesek. Člani pa morajo takoj, ko dobe polico o prejemanju stalnega mesečnega zneska, drugi del police podpisati in jo vrniti takoj na naš naslov, ne pa šele čez nekaj mesecev, kot se je to dogodilo neki naši članici, ki nas je potem dolžila, da ji nalašč nismo hoteli poslati stalnega mesečnega zneska.

2. Zakaj je potreben zdravniški pregled, da lahko začnem prejemati stalni mesečni znesek?

Že tako imajo članice in člani mnenje o upravnem odboru Podpornega odseka III. reda, da je trdega srca in da si ne da nič dopovedati. Dragi člani in članice, verjemite, če bi mogel upravni odbor, bi dal vsakemu vpisanemu članu že po petih letih ves stalni mesečni znesek, odnosno bi vsakega založil tako z denarjem, da ne bi bilo treba izplačevati stalnih mesečnih zneskov. Toda žal je to povsem drugače. Upravni odbor ima samo ta denar na razpolago, ki ga mu vi znosite skupaj in ta denar ni njegov, ampak zopet vaš. Upravni odbor samo upravlja to premoženje in sme izplačevati stalni mesečni znesek samo dotičnim, ki so upravičeni do njega in samo v taki višini, v kakršni je prej sam plačeval stalne mesečne prispevke. Da je kdo brez nadaljnega upravičen prejemati stalni mesečni znesek, mora imeti danes dovršeno starost 65 let in potem pa vsaj deset let plačevanja stalnih mesečnih prispevkov. Lahko je pa kdo že pred svojim 65. letom tako nesposoben, da si ne more služiti vsakdanjega kruha. Če bi o tem razsojal upravni odbor, takoj bi vsi prišli ter gotovo dejali, da smo pri enem krivični, pri drugem preveč popustljivi, bilo bi nešteto izgovorov, samo upravni odbor ne bi imel nikdar prav. Sicer pa upravni odbor tega sploh ne more napraviti, kajti marsikateri bolnik izgleda na zunaj kakor cvet in roža, kako je pa s telesnim zdravjem, o tem bi se dalo govoriti. Zato je vsekakor pravilno, da prepustimo razsodo ali je kdo telesno sposoben ali nesposoben pridobivati si vsakdanji kruh s svojimi rokami, zdravniku, ki edini more podati pravilno presojo. Seveda bodo zopet tisti tarnali, ki gredo za vsako malenkost k zdravniku. Če jih le malo kje zaskeli, pa so že skoraj na smrtni postelji. Takim seveda mi ne moremo pomagati, ker mora zdravnik delati po svoji vesti in pravilno razsoditi, koliko je kdo sposoben ali ne. Edino na ta način moremo biti do vseh enako pravični in pošteni.

Nove knjige

Križev pot Vide Tauferjeve, s slikami Bergantovega Križevega pota v stiški samostanski cerkvi, je gotovo najpomembnejša umetnina naše religiozne poezije. Je to pesniški venec, ki je sestavljen iz 16 pesmi — uvodne in sklepne pesmi ter 14 postaj — v katerih se pesnica odmakne stvarnemu svetu, spremlja Gospoda na njegovi odrešilni poti, ko tako preprosto in veličastno prikaže dogodek za dogodkom in nas pritegne k sodelovanju pri trpljenju največje Ljubezni. In kako lepo se ob koncu vsake pesmi obrne na ljudska srca, da naj slede Kristu po poti trpljenja in žrtve ter ga res vzljubijo. — Veliko vrednost pa dajejo temu Križevemu potu umetniške slike. Knjiga je dobrodošla prav današnji čas. Saj nam tako lepo odkriva smisel trpljenja in nam daje tolažbe v težkih dneh.

Knjigo je izdala Ljudska knjigarna v Ljubljani. Tiskana je na boljšem papirju. Stane pa samo 13 lir.

In naj molijo za mrtve...

Preč. g. Ognjeslav Škamlec. Teden pred božičem je umrl v Zagrebu v bolnišnici usmiljenih sester preč. g. dekan od Sv. Andraža v Halozah Ognjeslav Škamlec. Bolehal je že dolgo časa, razmere pa so njegov konec pospešile. Pokojni g. dekan je bil dika in vzor lavantinskih duhovnikov in moč globoke molitve in vdanosti v voljo božjo. Krasila ga je čednost odkrite ljubeznivosti in gostoljubnosti. V njegovi hiši se je vsakdo čutil kot doma pri skrbnem očetu.

Pokojni gospod dekan je bil rojak Slovenskih goric, in sicer od Sv. Jurija. Duhovnik je bil 40 let. Kjer koli je služboval, po-

vsod so ga ohranili v najlepšem spominu. Za vsa svoja plemenita dobra dela naj uživa večno plačilo pri Velikem duhovniku!

Pokojni je bil vnet tretjerednik in je spadal k duhovniški tretjeredni skupščini v Mariboru.

Hrustelj Franc. V Vitanju pri Celju je dne 18. decembra lanskega leta umrl tretjerednik Hrustelj Franc. Bil je skrben gospodar in vzgleden oče svoji družini. Dva njegova otroka sta si izvolila redovni stan. Ena hčerka je pri šolskih sestrah sv. Frančiška z imenom s. Anizija, zdaj na Bokalih pri Ljubljani, sin France pa je salezijanski klerik na Rakovniku. Dobremu očetu naj sveti večna luč!

Verne Ana. V Laškem pri Celju so na praznik tretjeredne patrone sv. Elizabete pokopali dobro tretjerednico Ano Verne. Sprejeta je bila v Ljubljani in je spadala v našo ljubljansko skupščino. Bila je mati prednice naše ljubljanske tretjeredne skupščine gospodične Vernetove. Dobra pokojna mati naj v miru počiva!

Pokojni ljubljanske skupščine: Biderman Jakob, Končina Janez, Kušar Julijana, Matkovič Marija, Penca Jožefa in Sadar Franc. Večletni odbornik.

Novi naročniki

Bambič Ivana, preč. g. Batič Valentin, Beciani Fani, Benčina Frančiška, Berkopelj Julijana, Berlan Neža, preč. p. Blažič Ciril, Brenčič Anton, Brenčič Marija, Brudar Ana, Ceglar Ivana, Cigale Frančiška, Colarič Jožefa, Colarič Marija, Čolnik Slavko, Čuk Matilda, Debeljak Frančiška, Debeljak Ivana, Ferk Ivan, M. R. Godnič Bernardin, Golob Ivana, Gorišek Olga, Gramc Milka, preč. g. Grčman Anton, Grden Rozalija, Grže Ivana, Hladnik Frančiška, Hladnik Reza, Hostnik Marija, Ilc Ivana, Jakše Ivana, Janc Helena, Janžvečar Antonija, Jereb Angela, Jereb Marija, Jeršin Mihael, Jeršin Neža, Jordan Marija, Jurčič Frančiška, Kapš. Neža, Kastelic Ivana, Kastelic Marija, Kavčič Jožefa, Kavčič Marija, Kerčič Angela, Kočevnar Marija, Koprive Johan, Korene Jožefa, Koščak Ana, Kozlevčar Marija, Križaj Antonija, Kunc Leopolda, Lapajne Marija, Lavrič Marija, Lavrič Marija, Lovrič Marija, Lukan Antonija, Marinič Milka, Mavsar Angela, Miklavčič Rudolf, Mohar Marija, Mulc Ludvik, Nose Ivana, Novak Julijana, Novak Kata, Novak Terezija, Osterman Rudolf, Osterman Stanko, Palčič Ana, Petkovšek Pavla, Petrovčič Marija, Podržaj Ignacij, preč. g. Pokorn Jože, Prelogar Alojzija, Radkovič Jožefa, Rupnik Frančiška, Rupnik Katarina, Ruprarič Antonija, preč. g. Sagaj Alojzij, Serše Tončka, Sivec Frančiška, Slivar Kristina, Srbčič Tončka, Starešinič Ana, Starešinič Magda, Stupica Marija, Šega Antonija, Škrlje Zdenka, Škorjanc Ivan, Špacapan Marija, Šporar Marija, Šus Katarina, Tekavec Frančiška, Tomlje Alojzija, Trček Marija, Trpin Marija, Tratnik Francesca, Truden Marija, Urešnik Marija, Vesel Marija, Vitigoj Alojzija, Vovk Marija, Vrhove Frančiška, preč. g. Zalokar Jožef, Zajc Terezija, Zatler Marjeta, Završan Frančiška.

Darovi

Za frančiškanske misijone: 50 lir: H. T., Ježica; po 20 lir: Dežman Frančiška, Jakopič Ana; 15 lir: Pečan Frančiška; 12 lir: Werber Amalija; po 10 lir: dve Neimenovani, Dimec Ana, M. dr. Dolškova, Privršek Ana, Saksova (po p. Otókarju), Strnad Marija, Sebat Jerica; 8 lir: Babnik Anton; po 5 lir: Pečan Ivanka, Svete Neža.

Dve Neimenovani sta darovali znamke (po fr. Rajmundu in fr. Alkantaru).

Za armado sv. Križa: 15 lir: Breznikar Josipina; 10 lir: Maria di Lenardi; 3 lire: Černe Frančiška.

Za kruh sv. Antona: 500 lir: Neimenovana; 100 lir: Jane Jože; 50 lir: Neimenovana; 20 lir: Neimenovana; 5 lir: Babnik Anton.

Za sklad III. reda: 10 lir: Strnad Marija.

Za sklad Cvetja: 38 lir: Werber Amalija; po 25 lir: Roblek Frančiška, Virijent Cilka; po 13 lir: Jeločnik Avgust, Kovač Ana; 14 lir: Neimenovana; po 10 lir: Brezovšek Justina, Kastelic Frančiška; po 8 lir: Gmajner Rezi, Lušicky Marija; 5 lir: Dimec Ana; po 3 lire: Beg Franc, Cukala Jožefa, Jager Albert, Leben Frančiška, Mrak Jerica, Peršin Ivana, dr. Vodušek Božidar, Vrh Ivanka, Zupančič Ana; po 2 liri: Črničev Jožef, Gerdina Marijana, Jalovec Marija, Svete Neža; po 1 liro: Stanke Marija, Marakovič Olga.

Vsem dobrotnikom Bog povrni z nebeškimi darovi!

Poverjeniki Cvetja

so pridobili novih naročnikov, in sicer:

65: Pajk Terezija, št. Vid pri Stični; 23: Jurca Katarina, Rovte nad Logatcem; po 7: Vovk Marija, Straža pri Novem mestu, Vodstvo III. reda, Libussina — Caporetto (Gorizia); po 6: Levstek Antonija, Travnik 110 — Loški potok, Viršek Ivana, Zagradec — Grosuplje; po 5: Gregar Marija, št. Jernej, Dolenjsko, Košir Marija, Retje — Loški potok, Obolnar Franc, Dolenja vas — Velika Loka, Skerlep Albina, Mala vas — Ježica, Zadnik Marija, Adamovo — Velike Lašče, Zupanc Rezika, Sv. Križ pri Kostanjevici; po 4: Jeršin Frančiška, Kržišče — Vel. Loka, Miklavčič Ivana, Stična, preč. g. Pokorn Jože, Preloke — Vinica pri Črnomlju, Šolske sestre (S. Albina Tavčar), Sušak, Štukelj Štefan, Ručetna vas — Črnomelj, preč. g. Jenko Janez, Žužemberk; po 3: Hudoklin Uršula, št. Jernej, Dolenjsko, Stritar Pavla, Rašica — Velike Lašče, Zupni urad, Polhov gradec; po 2: Frole Marija, Nova vas pri Rakeku, preč. g. Golob Franc, Šmarje-Sap, Zupni urad, Stopiče; po 1: Celarc Ivana, Vrhnika, Pečan Frančiška, Ljubljana, Plos Olga, Stari trg pri Rakeku.

FRANČIŠKANSKA PROSVETA M. O. V LJUBLJANI

Vam naznanja, da bo v postnem času uprizorila novo prekrasno dramo prav istega pisatelja, kakor je napisal božično dramo Kralj z neba. Tej novi zares lepi drami je naslov

OČENAŠ...

To je razlaga Gospodove molitve

Sedem je zgodb te drame in sedem je prošenj v očenašu. Preproste so in zgoščene na kraj in čas. Vsaka je celota zase; po slogu za spoznanje dvignjena iz vsakdanjosti, po dogodku iz resničnosti. Poslednja je zaključek vseh. Vse skupaj pa so eno: razlaga očenaša — Gospodove molitve, za vsako uro in letni čas — v odrski obliki.

V posameznih podobah nastopa Kristus sam kot Znanec. Za današnji čas je to odrsko delo kar najbolj primerno. Drama Očenaš... je razdeljena v dva velika dela, zato se bo uprizarjal prvi del eno nedeljo, drugi del drugo nedeljo.

Se enkrat lepo vabljeni!

Anton Sfiligoj

Ljubljana

Franciškanska ulica (poleg frančiškanske cerkve)

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjske iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — Podobice, za 100 od Lir 4— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške potreščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.